

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**TINERII ȘI FEMEILE FERMIERI,
ÎNCURAJAȚI SĂ-ȘI LANSEZE AFACERI
ÎN SECTORUL AGRO-ALIMENTAR
AUTORITĂȚILE ÎNCURAJEAZĂ PRIN ISTORII
DE SUCCES ȘI EXEMPLE**

3

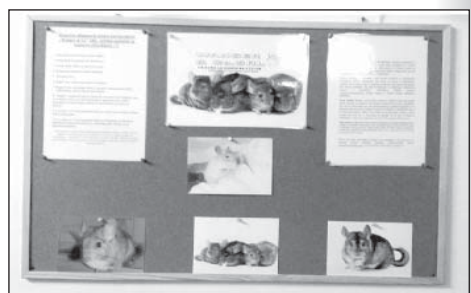
**CUM REANIMĂM SECTORUL ZOOTEHNIC?
PROBLEME ȘI SOLUȚII, DISCUTATE
LA CONFERINȚA REGIONALĂ
DE LA RÎȘCANI**

6-7

**PRODUCȚIA ECO
DE LA MĂNĂȘTIREA ZĂBRICENI.
ȘI PENTRU TRUP, ȘI PENTRU SUFLET**

8

**O AFACERE EXCELENȚĂ
PENTRU O FAMILIE DE CE ȚINEM CONT
LA CREȘTEREA CHINCHILELOR...**

9

**TÂRGUL DE CRĂCIUN DE LA CHIȘINĂU.
E CHIAR CA ÎN EUROPA!
VENIȚI DE SĂRBĂTORI ÎN CAPITALĂ!**

13

REZULTATELE SUBVENȚIONĂRII PENTRU ANUL 2017

S-a încheiat anul agricol, anul în care producătorii agricoli au beneficiat de susținere din partea statului în baza unui Regulament cu privire la condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat pentru o perioadă de cinci ani. În această săptămână autoritățile au ieșit la raport. În cadrul unei conferințe de presă, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) împreună cu Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) au prezentat rezultatele subvenționării producătorilor agricoli în anul 2017.

Așa dar, în 2017, agricultorii au beneficiat, din partea statului de 900 mil lei. Bani

au fost alocați din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru modernizarea sectorului agroalimentar, gestionarea durabilă a resurselor naturale și investiții în infrastructura fizică.

Marea majoritate a agricultorilor au solicitat sprijin financiar pentru tehnică și utilaje agricole, dezvoltarea plantațiilor multianuale înființate: prun, măr, cireș, cais și vișin, plantații de viță-de-vie și culturi bacifere, diverse echipamente de procesare a fructelor, legumelor, cerealelor, inclusiv carne, lapte, mieri de albi, agricultura ecologică, etc.

Totodată, numărul dosarelor respinse s-a diminuat cu aproximativ 50%, acesta fiind un indicator bun al responsabilizării agricultorilor și un rezultat pozitiv al campaniilor ample de informare.

Câte dosare a recepționat în acest an AIPA, care a fost impactul măsurilor de susținere a agricultorilor din partea statului, dar și despre rolul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform în susținerea solicitanților de subvenții, **citiți în PAG. 2**

AGRICULTORII CARE AU FOST AFECTAȚI DE ÎNGHEȚURILE DIN PRIMĂVARA ANULUI 2016 ÎȘI VOR PRIMI AJUTOARELE FINANCIARE

Vești bune pe sfârșit de an. În ședința de miercuri, 20 decembrie, Guvernul a decis alocarea a peste 15,45 milioane de lei pentru 53 de agenți economici care au înregistrat pagube materiale, cauzate de înghețurile târzii din primăvara anului 2016.

Dosarele agenților economici au fost declarate eligibile de către Comisia Centrală de examinare a dosarelor de acordare a suportului financiar.

Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, în baza proceselor-verbale ale Comisiei centrale, va achita, în modul stabilit, suportul financiar solicitanților eligibili.

Amintim, că în perioada 26-27 aprilie 2016, în unele raioane de Nord (Briceni, Dondușeni, Drochia, Glodeni, Ocnița, Edineț, Râșcani și, parțial Soroca) au fost înregistrate temperaturi joase sub nivelul de rezistență biologică, care au provocat prejudicii considerabile sectorului agricol, pentru culturi pomicole, nucifere, arbuști fructiferi și câpșun.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

REZULTATELE SUBVENȚIONĂRII PENTRU ANUL 2017

Continuare din PAG. 1

„În anul 2017, am avut rezultate bune și foarte bune în domeniul subvenționării producătorilor agricoli, iar la finele anului deja vorbim despre o interconexiune activă dintre mediul de afaceri, politicile ministerului ce vizează sectorul agroindustrial și implementarea eficientă a acestora de către Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură (AIPA)”, a remarcat în debutul conferinței de presă Dl Iurie Usurelu, Secretar General de Stat în cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

ADOPTAREA LEGII CU PRIVIRE LA SUBVENȚIONARE, EVENIMENT NOTORIU AL ANULUI 2017

Desigur, acest an s-a făcut remarcat prin faptul că a fost adoptată Legea cu privire la subvenționarea producătorilor agricoli, un document foarte important, care cumva a oferit o certitudine în dezvoltarea agricultorilor. Mai mult ca atât, Legea a venit să determine foarte clar care este mărimea Fondului, care sunt principalele direcții de dezvoltare care vor fi acoperite de către Fond și felul în care vor fi gestionați banii, dar și care va fi interconexiunea dintre minister, Fond și producătorii agricoli.

Un alt moment foarte important este aprobarea Regulamentului de subvenționare, unde sunt indicate măsurile conform cărora AIPA urma să direcționeze finanțările. Faptul că Regulamentul a fost aprobat pentru o perioadă de cinci ani de zile, oferă garanția producătorilor agricoli de a face o investiție planificată știind foarte bine că domeniul către care s-a orientat este cu adevărat susținut de către stat.

Mai mult decât atât, în Regulamentul de subvenționare

s-au regăsit măsuri noi care au facilitat atât accesul la sursele financiare disponibile pentru producătorii medii și mari, cât și pentru cei mici și medii.

În plus, potrivit Secretarului General de stat, asistența tehnică acordată producătorilor agricoli a fost ajustată pentru a ajuta agricultorii să aplice la subvenții și a gestiona cât mai eficient sursele disponibile, una dintre problemele noastre de bază în afară de lipsa surselor financiare este lipsa cunoștințelor care trebuie să fie acoperite de către școlarizările efectuate de către profesioniști.

Un alt aspect care a favorizat întreg procesul de subvenționare și, implicit, gestionarea surselor din fondul de subvenționare îl reprezintă faptul că AIPA a fost reorganizată în Agenție Publică, fapt care a mărit responsabilitatea fiecărui dintre angajați.

FONDUL DE SUBVENȚIONARE A PRODUCĂTORILOR AGRICOLI - CEL MAI MARE FOND FINANȚAT DIN BUGETUL DE STAT

Începând cu acest an Fondul de subvenționare a fost redenumit în Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și a Mediului Rural, în prezent acesta fiind cel mai mare Fond finanțat din bugetul

rului AIPA, acesta este practic un buget dublu în comparație cu anul trecut, iar banii au fost alocați pentru modernizarea sectorului agroalimentar, gestionarea durabilă a resurselor naturale și investiții în infrastructura fizică.

NUMĂR RECORD DE CERERI PENTRU SUBVENȚIONARE

Dl Nicolae Ciubuc, a vorbit

IMPORTANT:

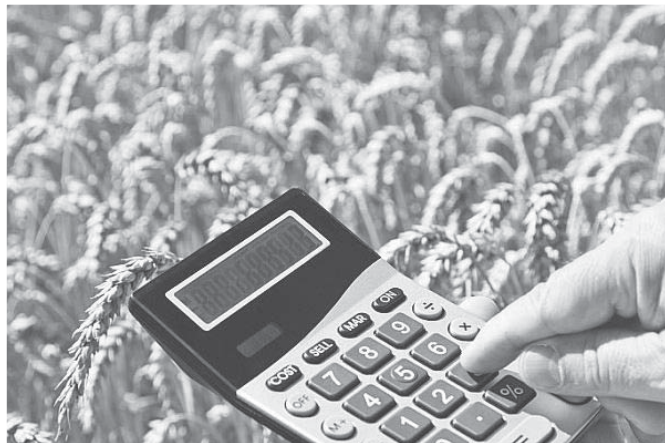
În acest context, Vă informăm că pe parcursul anului 2017, specialiștii Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform au întocmit 775 de dosare de aplicații pentru accesarea mijloacelor financiare din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și a Mediului Rural, în valoare totală de 116 mil Lei. În expresie procentuală, aceasta ar reprezenta circa 20% din întreaga valoare a Fondului de subvenționare.

La fel, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, a organizat 25 de seminare de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, în cadrul cărora au fost instruiți 373 de producători agricoli din întreaga țară, obținând certificate de participare la curs, conform cerințelor Regulamentului de subvenționare.

de stat pentru susținerea activităților din economia națională.

Mărimea acestui fond este stabilit anual în Legea Bugetului de Stat. Respectiv, pentru anul 2017, agricultorii au beneficiat de susținere din partea statului în valoare de 900 mil lei. Potrivit Dlui Nicolae Ciubuc, director al Agenției Naționale de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, aceasta este o valoare fără precedent și reprezintă o sumă mai mare cu 200 mil față de anul 2016, ceea ce a determinat și un număr mai mare de solicitanți, după principiul – mai mulți bani, mai mulți beneficiari.

Totuși, și în acest an a existat povara de a stinge datoriile anilor precedenți, care s-au estimat la circa 340 mil de lei. Alte 31 mil au constituit contribuția statului în Fondul Viei

și Vinului (conform legislației privind Legea Viei și a Vinului). Cheltuielile de administrare au constituit 11 mil lei, conform legii privind principiile de subvenționare în contextul reorganizării AIPA.

Efectiv, pentru finanțarea măsurilor de sprijin din acest an disponibile au fost circa 520 mil de lei. Potrivit directo-

lor agricoli în sumă totală de circa 420 mil, care sunt deja trecute în contul producătorilor agricoli. Acest lucru ar însemna că din cele 9000 de mil de lei disponibile din Fondul de subvenționare, circa 800 mil sunt deja valorificate. Până la sfârșitul anului vom reuși să oferim finanțare pentru 7000 de cereri, în valoare de până la 240 mil lei vor fi finanțate din Fond, anul viitor”, a precizat Nicolae Ciubuc.

NOTĂ: Recent, a fost adoptată Legea bugetului de stat în lectură finală, iar valoarea Fondului de subvenționare pentru anul viitor a fost stabilit iarăși în proporție de 900 mil lei, ceea ce înseamnă că în mod prioritar vor achitate acele restanțe față de fermieri pentru cererile care rămân fără finanțare în acest an.

Totodată, oficialii au nominalizat principalele succese obținute grație subvențiilor din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Astfel, a fost posibilă atragerea investițiilor în sector de peste 4,3 mld. lei, fiind create circa 3900 locuri de muncă, astfel numărul de producători

90% dintre acești indicatori au fost realizați. De fapt, s-a constatat că cea mai bună realizare pe proiectele Uniunii Europene în Republica Moldova îi este atribuită anume programului European de Dezvoltare Agricolă și a Mediului Rural ENPARD - Moldova. Aceasta înseamnă că nu vom avea impedimente la debursarea următoarei tranșe (care se estimează la aproximativ 15 mil de EURO) și care urmează să intre adițional în Fondul pentru Dezvoltare Agricolă și Mediul Rural.

UNDE SE DUC CELE MAI MULTE SUBVENȚII?

Dacă în anii precedenți, cei mai mulți bani din Fondul de subvenționare erau valorificați de către raioanele de nord, în acest an raioanele de sud, inclusiv UTA Găgăuzia sunt cele mai active.

Totodată, în acest an, marea majoritate a agricultorilor au solicitat sprijin financiar pentru tehnică și utilaje agricole, dezvoltarea plantațiilor multianuale înființate: prun, măr, cireș, cais și vișin, plantații de

și despre faptul că în acest an a fost recepționat un număr record de cereri pentru subvenționare. În perioada 1 iulie - 31 octombrie, agricultorii au avut posibilitatea de a depune cereri de sprijin financiar pentru anul 2017.

„În cadrul AIPA au fost depuse circa 7800 de cereri de

mici și mijlocii reprezintă 82% din totalul cererilor depuse, asta ar însemna că practic 65 5 din totalul mijloacelor Fondului sunt accesate anume de categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

La fel, un alt indicator arată că peste 1000 de solicitanți au vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani, aceștia fiind catalogați în categoria de tineri fermieri. Totodată, peste 500 de cereri depuse sunt din partea companiilor administrate de către femei. În sumă, tinerii și femeile întrunesc circa 40% din totalul cererilor depuse pentru subvenționare. În contextul în care statul încurajează dezvoltarea tinerilor și a femeilor în afaceri prin acel suport de plus de 15% la subvențiile accesate, grație acestei măsuri, din Fondul național de dezvoltare agricolă, suplimentar s-au alocat circa 50 mil de lei.

REALIZAREA INDICATORILOR ENPARD

De asemenea, Dl Nicolae Ciubuc, a mai explicat faptul că pe domeniul realizării indicatorilor ENPARD, practic peste

viță-de-vie și culturi bacifere, diverse echipamente de procesare a fructelor, legumelor, cerealelor, inclusiv carne, lapte, mierii de albi, agricultura ecologică, etc.

Tot aici, menționăm că numărul dosarelor respinse s-a diminuat cu aproximativ 50%, acesta fiind un indicator bun al responsabilizării agricultorilor și un rezultat pozitiv al campaniilor ample de informare ale AIPA.

LA RAPORT ÎN PARLAMENT

Menționăm că deja pe data de 20 decembrie 2017, domnul Nicolae Ciubuc a participat în cadrul ședinței Comisiei parlamentare agricultură și industrie alimentară, unde Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură (AIPA) a fost audiată cu privire la valorificarea Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2017, iar activitatea AIPA pentru anul 2017 a fost apreciată de către Președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, dl. Ion BALAN, ca fiind una productivă și cu impact pe termen lung.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Canemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Hâncești (269) 2 34 08
Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55
Peresecina (235) 47 2 67
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

AGROinform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 674

Tiraj: 3500

TINERII ȘI FEMEILE FERMIERI, ÎNCURAJAȚI SĂ-ȘI LANSEZE AFACERI ÎN SECTORUL AGRO-ALIMENTAR

Săptămâna trecută, la Chișinău, și-a desfășurat lucrările conferința națională cu tematica „Oportunități de dezvoltare pentru tineri și femei în agricultura din Moldova”. Evenimentul a avut drept scop de a intensifica dialogul și comunicarea dintre toți actorii din mediul antreprenorial și cel al politicilor, dar și din sectorul agro-alimentar, precum și de a prezenta tinerilor antreprenori noile oportunități de dezvoltare a afacerilor în domeniul agricol.

„În Republica Moldova tot mai mulți tineri decid să

comunicare eficient pentru a învăța cele mai bune lecții și a realiza un schimb de experiență”, a subliniat Secretarul General de Stat al MADRM, Iurie Ușurelu, în discurs de debut al evenimentului.

Pe parcursul zilei tinerii antreprenori și-au prezentat istoriile de succes, precum și au vorbit despre suportul de care au beneficiat la inițierea afacerii, provocările și soluțiile pentru depășirea acestora.

Evenimentul a constituit o platformă de comunicare eficientă, iar pe final a fost adoptată o rezoluție privind facilitarea participării tinerilor și femeilor în dezvoltarea

participarea în dezvoltarea agriculturii și afacerilor rurale, dar și îmbunătățirea politicilor ce încurajează accesul tineretului și femeilor la terenurile agricole, creditare, finanțare și investiții în proiectele agricole, precum și încurajarea utilizării tehnologiilor moderne în agricultură și mediul rural.

Conferința este la cea de-a II-a ediție, iar Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în parteneriat cu Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură își propun ca această conferință să devină tradițională.

Ministerul Agriculturii,

inițieze o afacere în domeniul agricol, chiar dacă știu care sunt provocările și riscurile. Cu suportul partenerilor de dezvoltare inițiem politici agricole pentru a spori dezvoltarea rurală și a încuraja spiritul antreprenorial. În acest sens, conferința reprezintă un exercițiu de

agricolă și rurală a țării, precum și procesul de elaborare a politicilor, în acest sens.

Astfel, tinerii au propus ca instituțiile de învățământ profesional să fie transformate în incubatoare de afaceri. De asemenea, este necesară stimularea financiară a tinerilor și femeilor pentru

Dezvoltării Regionale și Mediului - MADRM și Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură - AIPA, cu suportul Uniunii Europene, în cadrul Programului European de Vecinătate pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală - ENPARD.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE A IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI ENPARD MOLDOVA S-A REUNIT ÎN ȘEDINȚĂ

Membrii Comitetului de Supraveghere a implementării Programului ENPARD Moldova - suport pentru agricultură și dezvoltarea rurală s-au reunit, săptămâna trecută în cadrul unei ședințe, pentru a discuta despre rezultatele programului pe parcursul ultimilor trei ani și a stabili prioritățile de activitate conform Acordului de Finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană.

În debutul ședinței, Secretarul General de Stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Iurie Ușurelu a vorbit despre progresele înregistrate, provocările și importanța contribuției programului ENPARD în finanțarea producătorilor agricoli și dezvoltarea zonelor rurale.

„Agricultura este un sector prioritar pentru Moldova - acest fapt este confirmat încă o dată prin creșterea volumului de resurse financiare alocate din bugetul de stat pentru subvenționarea agriculturii și a dezvoltării rurale. Apreciem tot suportul adițional pe care îl primim pentru a realiza prioritățile și obiectivele de politici. Contribuția programului ENPARD în finanțarea producătorilor agricoli și dezvoltarea zonelor rurale sunt foarte importante pentru noi”, a menționat Secretarul General de Stat, Iurie Ușurelu, în mesajul adresat membrilor Comitetului de Supraveghere.

Oficialul a subliniat că în prezent în țară există un cadru normativ stabil pentru a acorda suport în dezvoltarea sectorului agricol, iar Regulamentul cu privire la subvenționare ce definește măsurile de subvenționare a producătorilor agricoli pentru următorii 5 ani, oferă stabilitate și o situație clară și previzibilă pentru producătorii agricoli și o bază solidă pentru o dezvoltare economică durabilă. De asemenea, specialiștii evaluează Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală 2014-2020, iar în baza concluziilor finale vor fi actualizate prioritățile pentru impulsivizarea dezvoltării zonelor rurale și vor fi îmbunătățite politicile de dezvoltare a sectorului.

Totodată, Secretarul General a precizat că în urma reformei administrative ce a dus la fuziunea celor trei domenii de politici: agricultură și dezvoltarea rurală cu dezvoltarea regională și mediu în cadrul unui singur minister, va facilita cooperarea și sinergia în procesul de elaborare și punere în aplicare a politicilor.

„Din anul viitor vom iniția subvenționarea cu plăți în avans, bazată pe principiul pre-investiții, precum și pe elaborarea măsurilor de dezvoltare rurală legate de diversificarea activităților economice în zonele rurale, îmbunătățirea infrastructurii și introducerea abordării LEADER”, a precizat Secretarul General de Stat, Iurie Ușurelu.

SCHIMBĂRILE CLIMATICE, SUBIECT LA ORDINEA ZILEI

Pe 14 decembrie 2017, la Chișinău s-a desfășurat un atelier de lucru privind impactul potențial al schimbărilor climatice în Republica Moldova. Evenimentul a fost organizat de Oficiul „Schimbarea Climei”, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în cadrul proiectului „Republica Moldova: activități privind pregătirea celei de a patra comunicări naționale și primul raport bial anualizat către Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei”.

„În prezent, Republica Moldova este una dintre cele mai dezavantajate țări din Europa, cu un înalt grad de vulnerabilitate la schimbările climatice. Schimbarea climei afectează toate aspectele de dezvoltare. Este necesar să se țină cont de riscurile pentru toate activitățile de dezvoltare economică. Prejudiciile calamităților naturale asociate cu schimbarea climei, sunt semnificative și vor crește pe viitor”, a menționat viceministrul Mediului, Ion Apostol, în cadrul evenimentului.

În acest context, în cadrul atelierului

de lucru au fost prezentate principalele rezultate ce vor fi incluse în capitolul 5 a Comunicării naționale ce țin de evaluarea vulnerabilității, factorii de risc și impactul potențial al schimbărilor climatice pentru diferite sectoare economice, a unor componente de ecosistem și sănătății.

Menționăm, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului finalizează procesul de pregătire a 4 Comunicări naționale în conformitate cu prevederile Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbările climatice.

OFICIAL

• În contextul remanierilor de cadre, anunțate la Guvern, menționăm că Executivul va avea 7 membri noi. Schimbările vizează inclusiv Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care urmează să fie administrat de Liviu Volconovici, rector al Universității Agrare de Stat din Moldova, scrie publica.md. Potrivit presei, Liviu Volconovici este doctor habilitat și profesor universitar la catedra „Electrificarea și automatizarea mediului rural”, din cadrul UASM. Acesta este și conducătorul laboratorului de cercetări științifice „Ecologia Prima”. Totodată, el a îndeplinit funcția de rector-interimar al UASM din 24 ianuarie curent.

• Miercuri, 20 decembrie, în ședința de Guvern, Cabinetul de Miniștri a aprobat numirea a doi secretari de stat la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, înlocuind serviciul de presă al Executivului. Astfel, în funcția de secretar de stat în domeniul politicilor și produselor de origine vegetală a fost aprobată candidatura Dlui Vasile Luca, iar în domeniul protecției mediului și resurselor naturale - candidatura Dnei Valentina Țapiș.

• Directorul general adjunct al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Vsevolod Stamati, vizat într-un dosar de corupție, a fost suspendat din funcție de către Guvern, înlocuindu-l pe D. Decizia a fost luată miercuri, 20 decembrie, la solicitarea Procuraturii Anticorupție. Vicedirectorul ANSA a fost reținut pe 6 decembrie preventiv pentru 72 de ore, iar dacă va fi recunoscut vinovat, el riscă de la 7 la 15 ani închisoare cu amendă în mărime de la 8000 la 10.000 de unități convenționale.

INTERCONECTAREA ELECTRICĂ DINTRE MOLDOVA ȘI ROMÂNIA, „CEA MAI MARE INVESTIȚIE DE LA INDEPENDENȚĂ ÎNCOACE”

270 milioane de euro pentru interconectarea permanentă între rețelele electrice din Moldova și România. Bani sunt într-un efort comun de consolidare a securității energetice a Republicii Moldova, pachetul de finanțare vine din partea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), a Uniunii Europene (UE), a Băncii Europene de Investiții (BEI) și a Băncii Mondiale.

Această interconectare are o importanță deosebită pentru diversificarea resurselor energetice ale Moldovei. În prezent, țara depinde până la 80% de livrările dintr-o singură sursă alimentată cu gaze naturale, petrol și

cărbune și de importuri de energie electrică din Ucraina. Legătura cu rețeaua electrică din România va spori considerabil stabilitatea și fiabilitatea sursei de alimentare. Aceasta este o premisă pentru dezvoltarea economică a țării.

Diversificarea resurselor de energie electrică va deschide piața de energie electrică a Moldovei spre o concurență sporită. Accesul extins pe piața europeană va genera beneficii economice cetățenilor și companiilor din Moldova. În final, proiectul va deschide calea spre integrarea Moldovei în rețeaua europeană de electricitate, ENTSO-E.

Pachetul de finanțare include împrumuturi de la BEI

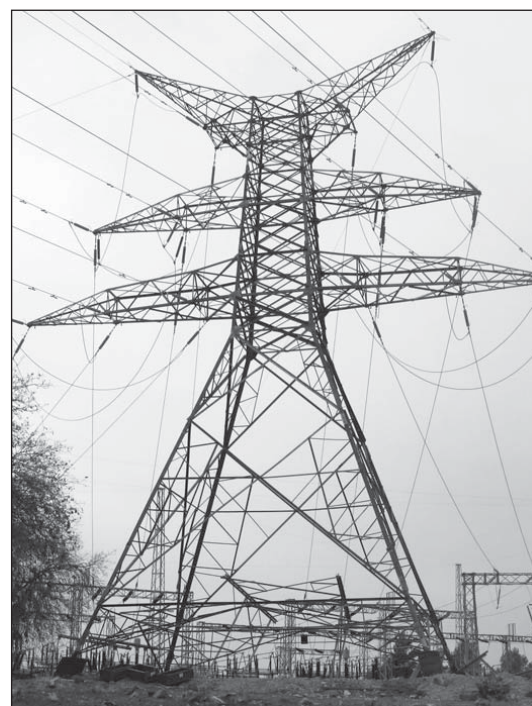
și BERD de 80 de milioane de euro fiecare, un împrumut de 70 de milioane de euro de la Banca Mondială și un grant de 40 de milioane de euro din fondurile UE.

Investiția acoperă construcția unei noi linii electrice de înaltă tensiune de 400 kV între Vulcănești, în sudul Moldovei și Chișinău, modernizarea și extinderea stațiilor din Chișinău și Vulcănești și construirea unei stații electrice de tip back-to-back de 600 MW în Vulcănești.

Interconexiunile vor fi construite de către întreprinderea de stat Moldelectrica pe parcursul a trei ani, între 2019 și 2022.

„Implementarea proiectelor investiționale pentru dezvoltarea interconectării

electrice dintre Moldova și România este un obiectiv strategic orientat spre atingerea unui complex energetic mai eficient, competitiv și care va asigura securitatea energetică a țării, modernizarea infrastructurii energetice existente și integrarea pe piața energetică a UE. Totodată, realizarea proiectului va oferi nu doar un nivel de securitate sporit, dar și prețuri competitive pe piața autohtonă de energie electrică, accesul permanent la piața regională de energie electrică, iar în consecință un preț final al energiei mai puțin împovărat pentru consumatori”, a declarat ministrul Economiei și Infrastructurii, Octavian Calmîc.

OPT PRODUCĂTORI AGRICOLI AU FOST CERTIFICAȚI GLOBALGAP

Un grup de producători de fructe și struguri au obținut astăzi certificatele GlobalGAP, care confirmă respectarea standardelor internaționale de siguranță alimentară în procesul de producere a fructelor și legumelor. Certificatele GlobalGAP reprezintă cerințe obligatorii în special pentru fermierii moldoveni care vor să exporte fructe moldovenești, precum și pentru agricultorii care solicită subvenții.

Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (USAID/APM) a asistat agricultorii pe parcursul implementării cerințelor GlobalGAP. Totodată, USAID/APM a elaborat un ghid pentru fermieri privind cerințele de implementare a standardelor GlobalGAP și a desfășurat mai multe instruirii în acest domeniu.

Certificarea GlobalGAP le oferă fermierilor șanse reale de a pătrunde pe piața internațională, iar vânzări

mai mari înseamnă bunăstare pentru producători și pentru comunitățile unde activează, a punctat reprezentantul USAID Moldova.

Mihai Chilianu, reprezentantul companiei MC-Cominvest, a declarat că în acest an compania și-a reconfirmat certificatul GlobalGAP obținut încă în 2006. Noi am implementat standardele GlobalGAP nu pentru certificat ci pentru a ne organiza procesul de producere și a demonstra consumatorilor locali și de peste hotare că avem produse sigure, a menționat Mihai Chilianu.

Sergiu Croitoru, directorul companiei SGS Moldova, auditor GlobalGAP, a precizat că primul certificat GlobalGAP în Republica Moldova a fost înmănat în 2006, iar de atunci 28 de producători agricoli au fost certificați, deși nu toți și-au confirmat corespunderea la cerințele respective.

GlobalGAP cuprinde întregul proces de producție, începând de la selectarea

terenului agricol și până la livrarea pe piață a fructelor și legumelor. Astfel, implementarea standardului GlobalGAP asigură cumpărătorul că fructele și legumele sunt sigure pentru consum, prin minimizarea efectelor negative asupra mediului, reducerea chimicalelor folosite și abordare responsabilă față de sănătatea și securitatea lucrătorilor etc. În general, GlobalGAP se referă la producția de legume și fructe, cultivarea cerealelor și a florilor, creșterea animalelor și a pasărilor, acvacultura. Legislația Republicii Moldova cuprinde mai mult de 75% din cerințele GlobalGAP, care, fiind cerințe obligatorii, trebuie să fie implementate de către producători.

În cadrul evenimentului, agricultorii au fost informați despre oportunitățile partenerilor de dezvoltare în asigurarea durabilității asociațiilor, procurarea echipamentelor agricole, instruire și asistență în creșterea culturilor cu valoarea înaltă care necesită irigare.

40 MII DE LEI PENTRU FIECARE LOC DE MUNCĂ NOU CREAT

Regulamentul privind subvenționarea creării de noi locuri de muncă a fost aprobat de Guvern. Potrivit autorilor, implementarea acestuia va stimula agenții economice să creeze locuri de muncă și va avea un efect pozitiv asupra economiei naționale, inclusiv sub aspect economic și social. Astfel, va crește nivelul de ocupare a populației, ceea ce ar trebui să ducă, într-un final și la stoparea fenomenului migrației.

Cuantumul subvenției pentru un loc de muncă creat și destinat subiectului subvenției este de 40 mii de lei pentru anul 2018. Bani vor fi achitați în două tranșe, pe parcursul a doi ani. Mijloacele financiare necesare în acest scop sunt prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu.

Printre criteriile de eligibilitate pentru acordarea subvenției se numără: creșterea numărului de salariați cu cel puțin 100 de persoane care fac parte din categoria de subiect al subvenției, salariul mediu lunar la întreprindere pentru persoanele angajate - subiecți ai subvenției să nu fie mai mic de 75% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, în ultima zi a lunii aferente anului fiscal pentru care se solicită subvenția, agentul economic nu trebuie să aibă restanțe la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național.

Regulamentul a fost elaborat în baza Legii cu privire la ajutorul de stat și pentru executarea Planului de acțiuni privind atragerea investițiilor și promovarea exporturilor pentru anii 2016-2020.

VIZITA SPECIALIȘTILOR DE LA ROSSELIHOZNADZOR

La invitația Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în Republica Moldova, în perioada 18 - 21 decembrie se află o delegație a Serviciului Federal pentru Supravegherea Veterinară și Fitosanitară a Rusiei, Rosselkhoznadzor.

Specialiștii Autorității ruse de control vin să se documenteze cu tehnologiile de producere și de păstrare a produselor de origine vegetală destinate exportului.

De menționat că ANSA a insistat pe parcursul anului ca

Rosselkhoznadzor să examineze cererile de export a producției vegetale în Federația Rusă, cereri recepționate de la 264 de potențiali exportatori de fructe din Moldova.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor speră

că în urma acestei vizite companiile producătoare de fructe și legume din Moldova, care întrunesc condițiile de export, vor avea posibilitatea să-și comercializeze producția pe piețele din Federația Rusă.

ABORDARE INTEGRATĂ A SIGURANȚEI ALIMENTELOR

Autoritățile își propun să vină cu o abordare integrată, care să includă toate sectoarele și etapele lanțului alimentar: de la producția de furaje și asigurarea sănătății plantelor și animalelor, până la sporirea standardelor pentru producția primară și procesarea alimentelor, dar și depozitarea, transportarea și comercializarea alimentelor.

Cabinetul de miniștri a aprobat Strategia în domeniul siguranței alimentelor

pentru anii 2018-2022. Documentul are drept scop atingerea unui nivel înalt de asigurare a siguranței alimentelor și a protecției

consumatorilor.

De asemenea, se preconizează că va fi implementat sistemul informativ integrat „e-ANSA”, care va

asigura un schimb operativ și sigur de date dintre autorități în format electronic. Astfel, va fi instituită o platformă unică pentru acționarea rapidă și eficientă în situații de urgență.

Implementarea Strategiei va asigura un grad înalt de protecție a sănătății publice și a intereselor consumatorilor. De asemenea, îndeplinirea obiectivelor stabilite va favoriza exporturile de produse alimentare și animale vii din Republica Moldova către Uniunea Europeană și către țările CSI.

RUSIA ANUNȚĂ NOI RESTRICȚII LA IMPORTUL DE FRUCTE ȘI LEGUME. MĂSURILE POT LOVI ÎN MOLDOVA

Serviciul Federal de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară, Rosselkhoznadzor a anunțat impunerea restricțiilor la importul de legume și fructe din Kazahstan, pe motiv că acestea proveneau din Serbia și Republica Moldova, scrie Mold-street.md.

Potrivit unui comunicat al Rosselkhoznadzor, în perioada 1-8 decembrie 2017, circa 12% din cele 4.000 de tone de producție supusă controlului fitosanitar de carantină, nu corespundeau cerințelor fitosanitare ale Uniunii Economice Eurasiatice și Federației Ruse, chiar dacă aveau certificate fitosanitare eliberate de autoritățile din Kazahstan.

Acest indicator este de 3,5 ori mai mare decât la hotarul dintre Rusia și Belarus, susține autoritatea rusă. Rosselkhoznadzor menționează că în luna noiembrie au fost zădărnice mai multe tentative de a importa pe teritoriul Federației Ruse mere din Serbia, cu certificate fitosanitare emise de Kazahstan.

„Și acestea nu sunt cazuri izolate. O situație similară a apărut și în cazul livrărilor de mere provenind din Republica Moldova”, susține autoritățile fitosanitare din Rusia.

„Având în vedere faptul că autoritățile kazahe nu adoptă măsuri pentru a elimina încălcările la furnizarea de produse vege-

tale, Rosselkhoznadzor va fi obligat să impună restricții privind importul în Rusia prin Kazahstan de fructe și legume din Serbia și Moldova”, se arată în comunicatul instituției.

Rosselkhoznadzor a reamintit că, din motive similare, a fost necesar să impună restricții la aprovizionarea cu fructe și legume din țări terțe de pe teritoriul Belarus. Amintim că în anii 2015-2016 s-a depistat că multe fructe din statele UE, ajungeau pe piața rusească folosind certificate de origine din Moldova.

Anterior Rusia a impus mai multe restricții la livrările de produse fitosanitare din Moldova.

Cel mai cunoscut este

decizia prin care începând cu 21 iulie 2014, Rusia a interzis livrările de fructe din Moldova. Drept motiv a fost invocat numărul mare de cazuri de contaminare a produselor vegetale moldovenești cu dăunători, în special cu Grapholitha molesta (molia orientală).

Atât autoritățile moldovene, cât și experții susțin că aceste interdicții nu erau neargumentate, dar erau previzibile, după semnarea la finele lunii iunie 2014, de către Moldova a Acordului de Asociere și a celui de Liber Schimb cu UE.

Până la introducerea embargoului din 2014, pe piața rusească ajungeau circa 90% din merele și 80% din prunele livrate la export.

PENSIILE SE VOR MAJORA DEJA DIN PRIMĂVARĂ

Cabinetul de miniștri a decis în ședința de miercuri, 20 decembrie, că pensiile de limită de vârstă și cele de dizabilitate vor fi valorizate mai devreme decât era planificat anterior. Începând cu 1 aprilie 2018, pensiile se vor majora pentru persoanele care și-au stabilit pensia în anii 2012-2013, iar cu 1 octombrie 2018 - pentru cei care și-au stabilit pensia în anii 2014-31 martie 2017. Aceste etape de valorizare erau preconizate inițial să fie realizate la 1 aprilie 2019 și 1 aprilie 2020.

venitul realizat de persoană. Pentru această măsură sunt necesare sumele de 199,3 milioane lei în cazul pensiilor pentru limita de vârstă și 27,8 milioane lei pentru pensiile de dizabilitate.

O altă modificare aprobată, este acordarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, pentru persoanele angajate la locuri de muncă nocive și foarte grele. Pentru a beneficia de astfel de pensii, persoanele trebuie să realizeze un stagiul la locurile de muncă încadrate în

De valorizarea pensiei vor beneficia circa 130.746 de beneficiari de pensie pentru limita de vârstă și circa 21.264 de beneficiari de pensii de dizabilitate. Majorarea pensiilor, ca urmare a valorizării, va fi diferențiată în funcție de anul stabilirii acesteia și de

condiții avantajoase de minim 10 ani, atât pentru bărbați cât și pentru femei, din stagiul complet de cotizare.

Pentru realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase este necesară anual suma de 1,8 milioane lei.

”DONEZ CU DRAG PENTRU ACASĂ”: PROIECTE DE DEZVOLTARE COMUNITARĂ, REALIZATE CU AJUTORUL CONȚETĂȚENILOR MIGRANȚI

Începând cu 18 decembrie, băștinașii plecați din 14 localități sunt îndemnați de autoritățile locale și de Asociațiile de băștinași recent create să doneze pentru 14 proiecte de dezvoltare comunitară. Astfel, demarează campania națională „Donez cu drag pentru acasă”, care va dura trei luni în localitățile partenere ale proiectului „Migrație și Dezvoltare Locală”, implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al Guvernului Elveției.

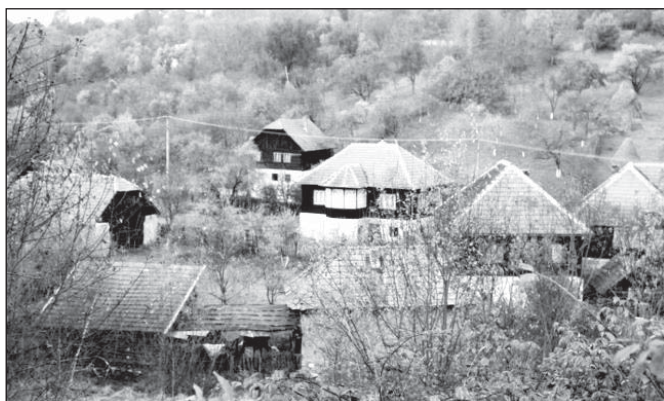
Pentru a convinge băștinașii să doneze, pe platforma online de colectare de fonduri www.Guvern24.md, localitățile au plasat texte și video-uri cu adresări și descrieri ale proiectelor pentru băștinașii plecați din localitate. Tot aici, fiecare băștinaș din cele 14 localități va putea dona cu ajutorul cardului, prin SMS și apel telefonic. Totodată, grație mecanismului transparent, doritorii vor putea urmări progresul colectării de fonduri.

Sumele pe care și-au propus să le colecteze băștina-

șii variază de la o localitate la alta: cea mai mică sumă fiind 1500 de dolari, pe când cea mai mare constituie 8500 de dolari. Donațiile băștinașilor vor fi suplinite de contribuții din partea autorităților locale, dar și

rețelele de socializare. În baza unor sondaje online realizate în fiecare localitate parteneră, originarii au selectat prioritatea locală, pentru realizarea căreia doresc să contribuie financiar.

Valoarea totală a proiectelor

granturi a câte 15.000 de dolari oferite de Guvernul Elveției.

Până la lansarea campaniei, localitățile au asigurat implicarea eficientă a cât mai mulți migranți în planificarea dezvoltării locale. Astfel, au fost create și consolidate 14 Asociații de băștinași, iar pentru o comunicare utilă și rapidă, au fost create grupuri ale băștinașilor pe

care urmează să fie implementate până la finele anului 2018 se ridică la 421.000 USD.

Proiectul „Migrație și Dezvoltare Locală” a demarat în anul 2015 în 25 de localități partenere, iar în vara anului curent alte 13 localități au fost selectate în bază de concurs pentru cea de-a doua fază a proiectului.

NU LĂSAȚI DE IZBELIȘTE TERENURILE AGRICOLE. AR PUTEA AJUNGE ÎN GESTIUNEA AUTORITĂȚILOR

Terenurile agricole care nu vor fi prelucrate timp de doi ani de către proprietari vor ajunge în gestiunea autorităților publice locale. Autoritățile le vor putea da în arendă, pe o perioadă de până la cinci ani, celor care vor să le prelucereze. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a elaborat în acest sens un proiect de lege privind modificarea Codului Funciar, pe care îl supune dezbaterilor publice, scrie IPN.

În nota informativă se spune că privatizarea masivă a terenurilor agricole a dus la faptul că multe au rămas în paragină, iar din această cauză agricultorii practică o agricultură ineficientă. Terenurile neprelucrate stimulează mulți dăunători, iar agricultorii sunt nevoiți să utilizeze chimicale și îngrășăminte pentru a le combate. Inițiativa vine în susținerea oamenilor care au terenuri agricole în preajma celor neprelucrate. Ca aceștia să poată cere de la autoritatea locală dreptul

de a le prelucra și pe ele.

Potrivit documentului, proprietarul terenului agricol neprelucrat va fi somat în scris ca în termen de trei luni să ia măsurile necesare: fie să prelucereze terenul, fie să îl dea în arendă de sine stătător. În cazul în care somația va rămâne fără efect, autoritatea locală va decide darea terenului în arendă pe un termen de cel mult 5 ani.

Se propune ca autoritatea publică să depoziteze pe un cont special 70% din plata de arendă, iar diferența va fi alocată pentru cheltuieli administrative.

Proprietarul terenului va putea în orice moment, printr-o scrisoare scrisă adresată autorităților locale, să-și î ntoarcă dreptul de a administra terenul agricol.

Ministerul, prin modificarea Codului Funciar, propune darea în arendă a pământurilor neprelucrate în scopul consolidării terenurilor agricole. Contractele de arendă se propune să fie încheiate pe un termen de până la 5 ani cu înregistrarea la primăria localității, iar pe un termen mai mare de 5 ani, până la 30 de ani - la oficiul cadastral teritorial.

CUM REANIMĂM SECTORUL ZOOTEHNIC?

Conferința regională **“Producerea laptelui – starea actuală, cerințe și perspective de dezvoltare”** – la cea de-a II-a ediție

Pe data de 15 decembrie, curent, la Rîșcani, și-a desfășurat lucrările Conferința regională **“Producerea laptelui – starea actuală, cerințe și perspective de dezvoltare”**. Evenimentul este la cea de-a doua ediție și a fost organizat de Asociația Femeilor de Afaceri din Sectorul Rural, centru regional Rîșcani al Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROInform, în colaborare cu Secția Agricultură și Alimentație a Consiliului Raional Rîșcani.

Conferința a reunit peste 70 de crescători de animale și colectori de lapte, dar și reprezentanți ai Direcțiilor agricole din raioanele Rîșcani, Glodeni, Drochia, Sîngerei, Edineț, Briceni, Dondușeni, Ocnița, Fălești și Florești, într-un cuvânt – persoane care activează în sectorul zootehnic, persoane implicate și interesate de revigorarea și ameliorarea stării de lucruri în sector, interesați de ameliorarea activității de creștere a bovinelor pentru lapte, dar și de sporirea calității producției de lapte.

Prezent la eveniment, Viceministrul Agriculturii

și Industriei Alimentare, DI Ion Parea, a vorbit despre starea actuală și politicile de stat privind dezvoltarea sectorului zootehnic în Republica Moldova. **“Bucură faptul că la această conferință sunt reprezentanți din toate 11 raioane de nord ale republicii. Știm cu toții că anterior, în perioada de până la 1989, baza producției de lapte în Republica Moldova erau anume raioanele de nord. Cu atât mai mult este regretabil faptul că de atunci și până în prezent, sectorul este în regres, iar actualmente, producem în jur de 30% de lapte comparativ cu acea perioadă. Deci, Vă dați bine seama, că este vorba despre o cantitate foarte mică, care nu poate asigura necesarul întregii republici. Iată de**

decât atât, ca să creștem o generație sănătoasă, copiii au nevoie în fiecare zi de un păhar de lapte calitativ și nu din lapte praf sau adus de undeva”, a punctat Ion Parea.

CIFRELE VORBESC DE LA SINE

Potrivit datelor ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, dacă în anul 1989, totalul efectivului de bovine din țara noastră ajungea la 1 mil, 112 mii de capete (inclusiv – vaci mulgătoare), în prezent, conform datelor din 2016, avem doar 190 de mii de capete. În 1989, producția totală de lapte constituia 1 mil 548 mii tone, pe când în 2016 aceasta a scăzut până la 520 mii tone. Conform normelor fiziologice,

în acest domeniu. Lasă de dorit și calitatea învățământului sau a pregătirii specialiștilor de la noi – din păcate, nu mai avem nici acea bază puternică de formare a specialiștilor în medicină veterinară. Fermierii care se ocupă cu creșterea bovinelor pentru lapte nu dispun adesea de suficiente cunoștințe despre furajarea animalelor și normele de alimentație a bovinelor cu hrană balansată conform cerințelor. Lipsesc adesea și condițiile sanitare conforme pentru creșterea vacilor mulgătoare cu posibilitate de aerisire și igienizare. Numai asigurând animalelor toate acestea, producătorul ar putea obține și o cantitate dorită de lapte, și calitate necesară, și, în final, un venit pe potrivă”, a explicat Președintele raionului Rîșcani, D-l Iurie Urzică.

la cunoștință de DI Valeriu Șveț, Șeful Secției Siguranță a Alimentelor, Rîșcani.

Un subiect important a fost și colaborarea procesatorilor cu producătorii de materie primă, condițiile de colectare a laptelui, precum și cerințele de calitate pentru procesare, abordate de DI Gheorghe Angheluță, Director general SA „LACTIS”.

Despre susținerea financiară a crescătorilor de animale și procesatorilor de lapte a vorbit specialistul principal al Secției Teritoriale AIPA Bălți, DI Vasile Gușan.

DESPRE PERSPECTIVE

În prezent, Majoritatea absolută a efectivului de bovine din țara noastră este

ce avem pe piață cantități semnificative de lapte și produse lactate de import din România, Ucraina, Ungaria, Polonia, etc. Redresarea sectorului zootehnic este o necesitate și un imperativ actual. Mai mult

necesarul de consum de lapte constituie 214 kg per cap de locuitor, ceea ce înseamnă un total de 759,89 mii tone lapte și produse lactate, pe întreaga țară. Producem doar 66% din necesarul de consum, iar 33% rămâne suplinită cu producția de import.

La conferință a fost prezent și Președintele raionului Rîșcani, D-l Iurie Urzică, care, la fel a vorbit despre situația creată în raion în sectorul zootehnic, despre problemele cu care se confruntă producătorii de lapte, despre importanța unor așa întâlniri dintre fermierii din diferite raioane, expunând și unele opinii proprii despre soluționarea unor probleme. **“Una dintre problemele care este foarte acută și cred că va mai fi actuală încă mulți ani, este problema lipsei de specialiști**

ÎNCEPEM CU TEORIA

La conferință au fost invitați specialiști din mediul academic, furnizori de inputuri, colectori de lapte, procesatori, dar și reprezentanți ai organizațiilor de suport financiar în domeniu. Astfel, cu o prezentare privind rolul sănătății animalelor pentru producerea laptelui de vacă a venit DI Cociu Valeriu, Conferențiar universitar, în cadrul Facultății de medicină veterinară de la Universitatea Agrară de Stat din Moldova. Despre cerințele privind alimentația corectă a bovinelor pentru producerea laptelui a relatat DI Alexandru Lungu, specialist-nutritivist al Fabricii de nutrețuri „Mărculești-Combi”.

Normele sanitare-veterinare pentru asigurarea calității laptelui au fost aduse

crescută în gospodării mici, în sectorul privat. Totuși, potrivit lui Ion Parea, perspectiva sectorului de producere a laptelui nu o reprezintă sectorul privat, gospodăriile în care este u vacă sau două. **“Am vorbit în repetate rânduri despre faptul că oricât de mult s-ar strădui cei de la punctele de colectare a laptelui să asigure condițiile necesare și să corespundă normelor, nu putem asigura o calitate necesară. De aceea, eu cred că tinerii care sunt astăzi prezenți în sală (dar mă bucură faptul că sunt mulți tineri) vor face toate concluziile respective. Mai trebuie să sperăm că începând cu anul 2020 statul va avea totuși posibilitatea să subvenționeze nu investițiile, ci să acorde subvenționare atât la hectar, cât și la litrul de lapte, cum este în prezent în țările europene și astfel**

vom avea posibilitatea ca să reanimăm această ramură”, a spus Ion Parea.

În prezent, în republica Moldova sunt 10 ferme de prăsilă, evecivul cărora constituie în jur de 6000 de vaci, iar posibilități de a mări șeptelul de vaci în sectorul obștesc nu există, iar acest lucru, de asemenea, se răsfrânge atât asupra calității, cât și asupra canti-

nori și factorii de decizie, fapt ce va spori gradul de transparență a proceselor decizionale în domeniu și va contribui la modificări esențiale în beneficiul fermierilor.

În luările lor de cuvânt, fermierii au ținut să-și spună problemele, dar să vină cu unele propuneri de soluționare a acestora. Faptul că în viitor trebuie

care bovinelor care au un potențial genetic satisfăcător pentru a contribui la reproducere.

După cum spuneam, conferința dată este deja la a II-a ediție. Nici I ediție a Conferinței nu a trecut fără rezultate. Ca rezultat al propunerilor din anul 2016 anul curent a fost creată Asociația fermierilor producători de lapte din zona de

Evenimentul din acest an a avut drept scop acordarea suportului pentru crescătorii de animale și contribuția la dezvoltarea sectorului de lapte în zona de nord a țării. În cadrul evenimentului s-a analizat situația actuală în sectorul de creștere a bovinelor și de producere a laptelui, cerințele față de eficientizarea activității în domeniu pentru sporirea calității laptelui, dar și perspectivele dezvoltării ramurii date. Și anul acesta participanții au integrat propunerile într-o rezoluție, care vizează mai multe aspecte, cum ar fi: stoparea importului masiv al producției lactate în țară; dialogul permanent al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu fermierii; perfecționarea cadrului normativ, elaborarea unei politici fiscale și creditare

favorabile pentru sectorul zootehnic; stimularea din partea autorităților a creării fermelor de lapte de diverse capacități, inclusiv de tip familial; elaborarea de proiecte-tip pentru diminuarea costurilor de

proiectare; promovarea cooperării crescătorilor de animale cu întreprinderile de procesare etc. Rezoluția Conferinței regionale, în varianta ei finală va fi transmisă tuturor organelor vizate.

tății de lapte produs, dar și asupra sinecostului.

PROPUNERI DE SOLUȚII LA PREZENT

Fermierii sunt acei care cunosc cel mai bine absolut toate problemele ramurii. Ei sunt oamenii care se scoală dis-de-dimineață și se culcă seara târziu, lucrând fără zile de odihnă, or animalul trebuie hrănit orice ar fi în fiecare zi. În cadrul conferinței, probabil, cel mai important a fost faptul, că cei prezenți au avut posibilitatea de a-și expune opiniile proprii și a discuta în comun problemele existente. Conferința a facilitat dialogul dintre antrepren-

să tindem la mai mult, este indiscutabil. Oamenii, însă au încercat să vadă lucrurile la prezent și să găsească soluții.

Vasile Vieru, fermier din raionul Edineț, a expus o listă de propuneri, între care - cea de a se acorda o mai mare atenție pregătirii profesionale a colectoarelor de lapte, care fiind în contact permanent cu fermierii au toate posibilitățile de a le acorda unele sfaturi consultative referitor la furajare, la condițiile de întreținere a animalelor, etc. competențele fermierilor mai pot fi crescute, inclusiv prin participarea la diverse seminare și instruiți, organizate de către asociațiile de producători. Într-o altă ordine de idei, ar fi identifi-

Nord, iar președintele Asociației, Dna Ana Pancrat, a venit cu o relatare despre importanța și avantajele asocierii fermierilor din domeniu.

PROIECTUL REZOLUȚIEI

Conferinței regionale

“Producerea laptelui – starea actuală, cerințe și perspective de dezvoltare”

- Zootehnia ca ramură a agriculturii în Republica Moldova actualmente trece printr-o perioadă dificilă, determinată de prețuri reduse la producția de origine animală, concurență neloială din partea statelor vecine, etc. În acest sens, aportul statului în vederea ameliorării situației în domeniul zootehnic este categoric vital pentru dezvoltarea capacităților, implementarea tehnologiilor moderne, dezvoltarea unui climat favorabil investițional etc. Totodată Guvernul ar putea stopa importul masiv al producției lactate în țară, care defavorizează producătorii autohtoni.

- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului trebuie să participe permanent la așa evenimente, pentru a auzi opiniile producătorilor și a da răspuns la întrebările parvenite din teritoriu. Numai

contactul direct cu producătorii poate releva situația reală din sector și genera soluții eficiente pentru dezvoltarea sectorului zootehnic.

- Regulamentul de subvenționare actual nu face posibilă accesarea echitabilă a subvențiilor pentru toți producătorii de lapte. Necesitatea unor investiții impunătoare pentru fermele moderne și lipsa surselor financiare pentru fermierii mici, stopează dezvoltarea sectorului. Astfel, posibilitatea subvenționării în avans ar fi o soluție pentru producătorii mici. Totodată subvenționarea la 1 l de lapte ar motiva fermierii pentru sporirea șeptelului de animale și îmbunătățirea geneticii animalelor.

- Stimularea creării fermelor noi de lapte de diverse capacități, inclusiv de tip familial, și modernizarea celor existente este o

oportunitate pentru revitalizarea ramurii. Elaborarea

proiectelor-tip pentru ferme de diferite capacități poate diminua costurile pentru crescătorii de animale. Costurile actuale ale proiectelor de construcție a fermelor nu sunt accesibile pentru fermierii mici și mijlocii.

- Perfecționarea cadrului normativ, elaborarea unei politici fiscale și creditare favorabile pentru sectorul zootehnic, pot facilita investițiile în domeniul respectiv.

- Crearea laboratoarelor mobile pentru

acordarea serviciilor de analiză a nutrețurilor.

Perfecționarea continuă a producătorilor-crescători de animale, dar și colectoarelor de lapte pentru sporirea productivității și calității produsului final-laptele.

- Promovarea cooperării crescătorilor de animale cu întreprinderile de procesare vor contribui la asigurarea calității și siguranței alimentare. La fel este oportună colaborarea cu întreprinderile de procesare în vederea creării fermelor afiliate.

- Participarea la Conferințele similare a reprezentanților rețelelor de comerț.

O AFACERE EXCELENTĂ PENTRU O FAMILIE. DESPRE CREȘTEREA ȘINȘILELOR ÎN MOLDOVA

Sunt drăguțe și seamănă cumva cu un iepuraș sau cu o veveriță. Are ochi negri, strălucitori și coadă lungă și pufoasă. Faceți cunoștință – șinșila! Deși creșterea șinșilelor pare, la prima vedere, o afacere exotică, ei bine că nu este chiar așa. În prezent, în Moldova există mai mulți gospodari care s-au încumetat să-și facă din creșterea acestor animăluțe o afacere și... se pare că le merge bine.

Recent, Organizația Regională AGROinform, Centrul de Extensiune în Agricultură Hâncești, a organizat o vizită de studiu în satul Fundul Galbenei, la gospodăria „WANGER CO” SRL care se ocupă cu creșterea chinchilelor. Participanții în cadrul vizitei de studiu – au avut ocazia să afle totul despre specificul unei afaceri

mai puțin tradiționale pentru țara noastră, să se documenteze despre costurile de întreținere a șinșilelor, și, respectiv, să afle

despre profitabilitatea unei astfel de afaceri.

Șinșila este un animal crescut în special pentru blana sa prețioasă, dar și pentru carne, însă aceasta este deja pe plan secundar. Datorită desimii blănii și a microclimatului specific, pe care o are, în blană nu găsim păduchi sau purici. Un preț bun este oferit pentru o blană de calitate, care poate fi obținută doar de la animalele sănătoase. Pentru asta, încăperea în care sunt ținute șinșilele trebuie să fie ventilată, iar temperatura aerului - menținută la 18 grade Celsius. Totodată, creșterea șinșilelor nu este foarte costisitoare, deoarece ele nu necesită spații largi. În general, șinșilele sunt animale foarte rezistente și puțin pretențioase.

Principalele nutrețuri care

intră în hrana mamiferului sunt fânul, concentratele, masa verde și suculentele. Deși este un animal de talie mică, tubul său digestiv măsoară 300 mm.

Maturitatea sexuală apare la vârsta de 8-9 luni. Puii de șinșilă, la naștere, sunt îmbră-

La o perioadă de aproape un an de când o parte din animale nu mai participă la procesul de reproducere, e indicat să le schimbiți. Cei care pornesc o afacere cu șinșila trebuie să țină cont de numeroase probleme cu care se vor confrunta, astfel că

APROPOS: În Moldova avem și o Asociație a Crescătorilor de Chinchille, cu sediul la Chișinău. În ce privește dezvoltarea afacerilor cu chinchile, mai nou, există antreprenori care oferă servicii de inițiere a unei ferme de chinchille de la A la Z - o afacere la cheie.

cați cu păr, au incisivi, ochii deschiși și sunt foarte vioi. După 4-5 zile de viață ei consumă deja mici cantități de furaje. La această specie masculii sunt mai ușori decât femelele cu 50-100 grame. Prolificitatea este de 2-3 pui la fătare și se pot realiza 2 fătări pe an.

Gazdele au explicat participanților și despre unele subtilități legate de organizarea unei ferme cu șinșile. Astfel, un spațiu de 15-20 de metri este suficient pentru creșterea lor. Pentru a începe o afacere cu chinchila trebuie să știți că pentru o familie e nevoie de cel puțin 5 femele și un mascul bine ales.

e bine să se documenteze din timp despre mărimea costurilor în care vor fi crescute mamiferele, despre tipul de hrană, îngrijirea, bolile de care suferă și modul în care trebuie îngrijită blana șinșilelor.

„WANGER CO” SRL colaborează cu firme din Ungaria, specializate în comercializarea blănurilor scumpe.

În general, o afacere cu șinșile reprezintă o afacere excelentă pentru o familie sau pentru tinerii antreprenori! Pentru că orice pasiune se poate transforma într-o afacere profitabilă, Vă dorim inițiativă și curaj!!!

ȘTIAȚI CĂ... Au existat trei specii de șinșile: Șinșila laniger, Șinșila brevicaudata și Șinșila rex sau Șinșila regală. Șinșila regală a dispărut complet, iar Șinșila laniger (de culoare argintie) este cea mai răspândită în crescătorii. Culoarea părului de pe spate este gri-deschis, iar pe abdomen, alb-murdar. Mutațiile genetice au dat naștere și la alte culori ale acestei specii: albă, bej, mozaic, safir, neagră.

Datorită caracterului său blând și a înfățișării agreabile, șinșila poate fi crescută și ca animal de companie în casă. Când se simte în pericol, șinșila își „lasă” părul, iar blana se reface după asta în aproximativ 6-8 săptămâni și ajunge la densitatea și lungimea ideală după câteva luni.

Sursa: Centrul de Extensiune în Agricultură Hâncești

PRODUCȚIA ECO DE LA MĂNĂSTIREA ZĂBRICENI

Călugării de la Mănăstirea Zăbriceni, raionul Edineț, sunt vestiți nu numai prin credința lor în cele sfinte, dar și prin producția ecologică pe care o produc chiar aici, la mănăstire. Pentru a afla mai multe despre afacerea ecologică a călugărilor, fermierii din raionul Fălești au mers la mănăstirea „Nașterea Domnului” din Zăbriceni, unde au participat la o conferință privind agricultura ecologică și marketingul produselor ecologice, organizată de Asociația Obștească „CUTEZATORUL” din Fălești.

Ideea de a organiza la mănăstire o conferință regională, consacrată producției ecologice, a apărut chiar în momentul în care au aflat despre afacerea cu produse bio de acolo, spun organizatorii. Iar pentru că oamenii trebuie să afle cât mai multe despre această inițiativă frumoasă a călugărilor, partici-

panții la conferință s-au deplasat la Zăbriceni.

La eveniment au participat 20 de producători agricoli, membri ai cercurilor de studiu, grupurilor de vânzări, membrele rețelei raionale de femei de afaceri în sectorul agrar al raionului Fălești.

Expertul în domeniul agriculturii ecologice, DI Iurie Senic, a fost invitat să prezinte Raportul

la tema „Agricultura ecologică și marketingul producției agroalimentare ecologice – direcții strategice de dezvoltare a Republicii Moldova”, iar Victor Cimpoies, directorul executiv al Asociației Obștești „CUTEZATORUL” a relatat despre rezultatele schimbului de experiență între fermierii ecologici moldoveni și georgieni în timpul vizitelor de studiu în Moldova și în Georgia (despre vizita în Moldova a producătorilor ecologici din Georgia noi am scris în numărul trecut al ziarului nostru). La fel, Victor Cimpoies a mai pus în discuție Raport aspect de utilizare a elementelor de marketing la comercializarea producției agricole, inclusiv a celei ecologice. Producătorii agricoli care își propun să crească, apoi să și vândă producție ecologică trebuie neapărat să țină cont cel

puțin de elementele de bază ale marketingului, cum ar fi:

- Caracteristicile pieței produselor ecologice;
- Oferta de piață;
- Cererea de produse agricole ecologice caracteristice fiecărei regiuni în care își propune fermierul să-și comercializeze producția;

aspectul volumului, structurii și dinamicii sale; etc.

De asemenea, un loc important îl ocupă psihologia alimentației și psihologia cumpărătorului în definirea cererii de piață a produselor ecologice.

Despre acestea, dar și alte aspecte care țin de marketingul producției agroalimentare

despre activitatea Mănăstirii Zăbriceni și SRL „Bio Cămară” privind producerea produselor agroalimentare ecologice și certificarea acestora.

A urmat apoi și o vizită la terenurile agricole ale mănăstirii, certificate bio al treilea an la rând. Terenuri care sunt plantate cu plante aromatice -15 ha, nuci

- Tipurile de produse deja prezente pe piață, precum și sortimentul lipsă;
- Conjunctura pieței, sub

ecologice s-a discutat în partea teoretică a conferinței.

La fel, Sergiu Moruz, directorul SRL „Bio Camara” a relatat

- 5 ha, mere - 3 ha și un hectar de zmeura și coacăză. Oaspeții au luat cunoștință și cu Stația de producere a biogazului, cu Secția de producere a ceaiului ecologic, au savurat din bucatele ecologice gustoase, pregătite la mănăstire.

La fel, participanții au mai aflat și despre magazinul on-line www.biocamara.md prin intermediul căruia este organizată livrarea la domiciliu a produselor ecologice. Livrarea este gratuită pentru o comandă de cel puțin 150 de lei. mănăstire.

Sursa: Asociația Obștească „CUTEZATORUL” din Fălești

Continuăm să Vă informăm cu privire la prețurile, cererea și oferta de piață la principalele produse agro-alimentare din țara noastră. Consultanții AGROinform colectează săptămânal prețurile de la cinci piețe din întreaga republică - din nord și până la sud, pentru a oferi o informație cât mai amplă despre dinamica prețurilor la produsele cele mai solicitate de pe piață. Un sistem informațional de marketing eficient și funcțional reprezintă cheia succesului interconectării între verigile unui lanț valoric în agricultură. Datorită acestuia, fermierii au posibilitatea să cunoască mai bine tendințele și cerințele pieței interne și externe. De asemenea, portalul conține știri la zi cu privire la tendințele pieței și oferte comerciale, care au contribuit la interconectarea cumpărătorilor și a vânzătorilor de produse, inputuri și utilaje agricole.

PREȚURI STABILE ÎN ACEST SEZON LA CARTOFI

Piața din Bălți este inundată cu loturi mari de cartofi. Se comercializează producție de origine autohtonă, ce reprezintă aproximativ 70 - 75% din oferta totală. Potrivit producătorilor prezenți pe piață, în anul curent, roada de cartofi a fost bogată și poate asigura pe deplin cerințele pieței locale. Cu toate acestea, pe piață mai sunt și cartofi de import din Polonia și Belarus.

În această perioadă, cartofii au fost vânduți la prețuri cuprinse între 2,50 și 5,50 lei/kg. Comparativ cu perioada similară a anului 2016, valoarea prețului mediu a rămas identic, cu mici devieri. Majoritatea producătorilor nu dispun de depo-

zite sau frigidere pentru păstrarea producției în sezonul de iarnă, ei sunt nevoiți să-și vândă producția cât mai urgent, atât cât le permit condițiile climatice.

După cum arată rezultatele ultimei monitorizări, pe piața din Chișinău, a fost înregistrată cea mai mică valoare a prețului mediu la cartofi (3,00 lei/kg), iar pe piața din

Ungheni s-a atestat cea mai mare valoare a prețului mediu (5,00 lei/kg). La Edineți și Cahul valoarea prețului mediu pentru un kilogram de cartofi a fost de 4,00 lei.

Comparativ cu piața din Republica Moldova, pe piețele din Ucraina au fost înregistrate prețuri și mai mici. Astfel la Lvov, producția respectivă s-a vândut cu prețul mediu de 2,30 lei/kg, iar la Kopani cu 2,40 lei/kg. La piața din Bronisze (Polonia) cartofii sau vândut cu un preț mediu de 3,15 lei/kg.

Conform www.agroserver.ru, pe piața angro din Moscova, prețul la cartofi variază între 9,20 și 14,00 RUB/kg (2,70 - 4,10 lei/kg).

Sursa: AGROinform, Fălești

MAI PUȚINĂ MIERE DE ALBINE ÎN STOC

Mierea de albine reprezintă un produs natural, solicitat atât pe piața locală cât și pe piețele externe, or, datorită proprietăților sale, gustative, dar și curative, acest produs este la mare căutare.

În regiunea Nisporeni există numeroși producători de miere de albine, care colectează mierea pentru consum propriu, dar și pentru comercializare.

În anul 2004, cu suportul AO "Nis-Agroinform", în satul Boldurești, a fost creată Asociația producătorilor de miere de albine "Albinuța", care activează până în prezent. În anul curent, rezultatele obținute la colectarea mierii au fost foarte bune în comparație cu

cele din anii precedenți, iar producătorii la rândul lor, nu întâmpină mari dificultăți în ce privește vânzarea producției. Cu toate că oferta de piață în acest an nu este prea mare, producătorii afirmă că sunt mulțumiți de volumul de vânzări.

În perioada 2016 - 2017, prețul de piață la mierea de albine nu s-a schimbat, aceasta fiind comercializată la un preț mediu de 80,00 lei/kg. Direct de la producători mierea poate fi achiziționată cu 70,00 lei/kg, în dependență de cantitatea dorită și perioada de colectare a acesteia, iar cea mai solicitată este, tradițional, mierea de mai.

Producerea mierii pentru comercializare impune și respectarea unor cerințe speciale. Astfel, mierea este ambalată în borcane de diferit volum, iar unii producători aplică pe borcane și eticheta cu informația necesară despre produs.

Sursa: AGROinform, Nisporeni

NISPORENI

SEZONUL DE ACHIZIȚIONARE A NUCILOR E ÎN TOI

În anul curent, recolta de nuci nu a fost foarte generoasă. Totuși, lipsa precipitațiilor atmosferice în perioada recoltării a determinat obținerea unei roade calitative.

În regiunea Nisporeni există două întreprinderi mari ce se ocupa cu achiziționarea nucilor și a miezului de nucă pentru procesare. Astfel, în zilele de duminică, aceste întreprinderi, dar și intermedi-

arii colectează miez de nucă de la populație.

Nucile în coaja se comercializează la un preț de 20,00 - 25,00 lei/kg. Totodată, în anul curent, prețul de achiziționare a miezului de nucă variază

între 80,00 și 100,00 lei/kg, în dependență de calitatea acestuia. Față de aceeași perioadă a anului trecut, când prețul atingea nivelul de 80,00 lei/kg, se atestă o scumpire cu circa 10%, acest lucru fiind în favoarea micilor producători.

Un factor pozitiv constă în faptul că valoarea exportului pentru miezul de nucă este în continuă ascensiune.

Sursa: AGROinform, Nisporeni

CANTITĂȚI MARE DE STRUGURI MOLDOVA RĂMÂN DEPOZITATE LA FRIGIDERE

Problema comercializării strugurilor de masă, de soi Moldova, este una acută pentru viticultori. În lipsa pieței de desfacere, cantități mari de struguri rămân stocate în frigider.

Pe piața din Nisporeni producătorii de struguri de masă vând strugurii păstrați la frigider la un preț de 12,00 lei/kg, însă și așa, cantitățile comercializate sunt foarte mici. Acesta este prețul propus pentru strugurii de soi Moldova, care în sezonul de recoltare, puteau fi comercializați și din câmp cu același preț,

fără cheltuieli suplimentare de depozitare.

De asemenea pe piață se comercializează struguri, de soi Alb de Suruceni la un preț de 15,00 lei/kg, dar în prezent, în regiune sunt cantități foarte mici de acest soi. Pentru comparație: anul trecut, în luna noiembrie, prețul mediu pentru strugurii Moldova era de 17,00 lei/kg, iar strugurii de masă albi se comercializau în medie cu 18,00 lei/kg. Scăderea de preț în acest an se explică prin lipsa cererii la aceste produse pe piețele externe. Așadar, prețul unui kilogram de struguri de masă este mai mic anul acesta cu 4,00 - 5,00 lei.

La momentul actual în regiunea raionului Nisporeni, mai rămân depozitate în frigider aproximativ 720 de tone de struguri de masă. O mare parte dintre aceștia sunt stocați în camerele frigorifice din satul Șiscani, unde sunt printre cei mai mari producători de struguri de soi Moldova.

Sursa: AGROinform, Nisporeni

PREȚURILE LA POMII FRUCTIFERI SUNT ÎN SCĂDERE

Perioada cea mai potrivită pentru plantarea pomilor fructiferi este toamna, după căderea frunzelor, până la venirea primului îngheț. În această perioadă, pe piață sunt propuse spre vânzare soiuri de pomi fructiferi, dar și puieți decorativi.

Pomii fructiferi sunt comercializați la un preț de 20,00 lei bucata (prețul angro este de 15,00 lei), iar tufele decorative se vând cu 240,00 de lei pentru o bucată. Pentru

a nu rămâne cu pomii în stoc, comercianții oferă și reduceri de preț.

De menționat faptul că față de anul trecut, prețurile la pomii fructiferi, dar și la alt materialul săditor au scăzut cu circa 12%.

Această scădere a fost influențată, inclusiv de importul diferitor soiuri de pomi din străinătate.

Specialiștii atenționează despre faptul că achiziționând soiuri de pomi de import necertificate, cumpărătorul nu va avea nicio garanție că puieții vor face față condițiilor climatice de la noi.

Sursa: AGROinform, Drochia

CEAPA STUTTGARTER, LA MARE CĂUTARE

Soiul de ceapă Stuttgarter este unul dintre cele mai solicitate soiuri din Moldova, asigurând o productivitate medie, și o calitate bună. Este un soi foarte cunoscut datorită adaptabilității la condițiile climatice de la noi.

Ceapa stuttgarter, preferă zonele cu umiditate ridicată, dar se adaptează perfect și în alte medii dacă este plantată din timp primăvara sau toamna pe terenuri bine irigate.

În anul curent, în zona de nord a țării, acest soi de ceapă a fost cultivat pe o suprafață aproximativ de două ori mai mică decât anul trecut. În raionul Drochia, spre exemplu, suprafața cultivată cu ceapă de soi Stuttgarter a fost de circa 11 ha. Ceilalți producători a acestui raion au semănat hibrizi și alte soiuri mai roditoare de ceapă.

Prețul minim pe care îl oferă angrosiștii pentru un kilogram de ceapă este de 4,00 lei. În luna noiembrie

aceștia o achiziționau angro și cu 5,00 lei/kg, pentru a o exporta la creșterea de cozi de ceapă.

Prețul unui kilogram de semințe de ceapă Stuttgarter este de circa 10 \$.

Sursa: AGROinform, Drochia

COMISIA EUROPEANĂ: PROGNOZE PENTRU PIETELE AGRICOLE EUROPENE

Producția de zahăr a UE ar urma să crească cu 12% până în 2030, ceea ar putea contribui la o dublare a exporturilor, în timp ce producția de cereale se va majora cu 40 de milioane de tone, la 341 de milioane de tone, potrivit estimărilor în domeniul agriculturii publicate luni de Comisia Europeană.

Raportul prezintă prognozele pentru piețele agricole europene în perioada 2017 - 2030 pentru o gamă largă de produse agroalimentare, de la carne și produse din carne la culturi agricole, lapte și produse lactate la fructe și legume.

Pentru piața terenurilor agricole, raportul estimează un declin al suprafeței arabile utilizate în UE, de la 107 milioane hectare în 2017 la 104 milioane hectare în 2030, limitând expansiunea suplimentară a producției.

În privința culturilor utilizat pentru biocombustibili, un sector care probabil va fi de maximă importanță în perioada 2017 - 2030, deoarece UE vrea să reducă consumul de combustibili fosili și să îndeplinească țintele de reducere a emisiilor, raportul previzionează că utilizarea biocombustibililor în mixul energetic va rămâne stabil, la aproximativ 5,7% în 2030 (comparativ cu 5,6% 2017).

În urma eliminării cotelor în sectorul zahărului în acest an, producția de zahăr a UE ar urma să crească cu 12% până în 2030, deși prețurile ar urma să scadă, ceea ce va avea ca rezultat reducerea decalajului dintre prețurile UE și prețurile globale la aproximativ 40 de dolari per tonă. Aceste evoluții ar trebui să ducă la înjumătățirea importurilor și dublarea exporturilor, apreciază forul comunitar.

Producția de cereale a UE va continua să crească, majorându-se la 341 milioane tone până în 2030, de la nivelul actual de aproximativ 301 milioane tone. Creșterea va fi condusă în principal de cererea pentru furaje, oportunitățile de export și majorarea utilizării industriale a cerealelor, apreciază Comisia Europeană.

În cazul pieței produse-

lor lactate, forul comunitar avertizează că se vor menține variabilitatea prețurilor pe plan global și dezechilibrele de pe piață, chiar dacă este în creștere cererea de lactate, atât în EU cât și pe plan mondial.

Cererea pentru carne ar trebui să rămână stabilă în UE și pe plan mondial, se arată în raport. Producția de carne a UE ar urma să ajungă la 47,5 milioane tone până în 2030, comparativ cu 47,3 milioane tone în 2017.

În cazul producției de mere, modernizarea suplimentară a acestui sector ar urma să ducă la randamente mai ridicate iar reducerea zonelor în care se cultivă aceste fructe va duce la o stabilizare a producției, de la 9,693 milioane tone în 2017 la 12,554 milioane tone în 2030.

Sursa: agerpres.ro

FERMIERII VÂRSTNICI, 31% ÎN TOTALUL POPULAȚIEI DIN AGRICULTURA UE

Datele din comunicatele informative ale Comisiei Europene arată că în ce privește fermierii, populația la nivelul statelor membre este dominată de fermierii vârstnici, 65 de ani sau mai mult, respectiv 31%, de cei cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 de ani - 25% și de fermierii cu vârsta între 45 și 54 de ani, respectiv 23% din total. Tinerii cu vârsta între 35 și 44 de ani dețin o pondere de 15% din totalul populației ocupate în agricultură, iar cei sub 35 de ani, numai 6%.

Comunicarea CE arată că sprijinul acordat noii generații de fermieri ar putea fi combinat cu stimulente adecvate pentru plecarea generației mai vârstnice și intensificarea mobilității terenurilor.

Nu în ultimul rând, este tot mai multă nevoie de sprijinirea unor măsuri care să stimuleze transferul de cunoștințe între generații, prin parteneriate și alte modele noi de afaceri, dar și să permită planificarea transferului între generații, respectiv servicii de consiliere, mentorat și pregătirea „planurilor de transfer al fermelor între generații.

În România, pentru stimularea comasării terenurilor și atragerea tinerilor fermieri se acordă o rentă viageră agricolă, care reprezintă o sumă de bani plătită celui care înstrăinează sau arendează terenurile agricole extravilane aflate în proprietatea sa, ori încheie acord cu investitorul. De asemenea, este funcțională și atractivă măsura de

instalare la sat a tinerilor fermieri, circa 5.400 de tineri primind deja finanțare prin PNDR 2020.

Potrivit datelor publicate de Euro stat, peste un sfert (25,8%) din populația României era ocupată în agricultură în 2015, ceea ce plasează țara pe primul loc în Uniunea Europeană, unde media populației ocupată în agricultură era de numai 4,4%. În 2015, aproximativ 10 milioane de persoane lucrau în agricultură în Uniunea Europeană. Aproape trei sferturi (72,8%) din forța de muncă ocupată în agricultură din UE era concentrată în șapte țări: România, Polonia, Italia, Franța, Spania, Bulgaria și Germania.

Sursa: capital.ro
Foto: Shutterstock

ROMÂNIA: CARE SUNT CULTURILE AGRICOLE CU CELE MAI MARI RECOLTE DIN ISTORIE

În anul care se va încheia peste câteva zile, nouă culturi agricole au înregistrat recorduri istorice. În 2017, pe lângă producțiile istorice înregistrate la mai multe tipuri de culturi agricole, gradul de absorbție în România a fondurilor europene din Fondul de Garantare Agricolă (FEGA) a fost de 99,9%, adică o sumă de 1,772 miliarde de euro din totalul alocat de 1,772 miliarde de euro. Prin Fondul European pentru Dezvoltare Rurală au mai intrat în agricultura românească, de la Uniune Europeană, încă 1,550 de miliarde de euro, față de 507 milioane de euro în 2016, iar prin Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM), încă 10,9 milioane de euro, potrivit datelor Ministerului român al Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR). Așadar, nu doar vremea bună a contribuit la recoltele bune din anul acesta, ci și fondurile europene, notează wall-street.ro

În 2017 în țara vecină au fost înregistrate recorduri, din perspectiva cantității totale recoltate și/sau a cantității medii recoltate la hectar, la următoarele culturi agricole: grâu, secară și triticale (record istoric atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar: 10,16 milioane de tone; 4.836 kg la hectar), rapiță (record istoric atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar: 1,68 milioane de tone, 2.844 de kilograme la hectar), mazăre (record istoric

atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar: 298.600 tone; 2.776 kg la hectar), floarea soarelui (record istoric atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar: 3,16 milioane de tone; 2.725 kilograme la hectar), orz și orzoaică (record istoric în privința producției medii la hectar din ultimii 23 de ani: 4.942 kilograme la hectar, producție totală de 2,04 milioane de tone), soia (record istoric atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar:

405.300 tone, 2.381 kilograme la hectar), porumb (record istoric atât la producția totală, cât și la producția medie la hectar: 14,56 milioane de tone; 5.854 kilograme la hectar), cartofi (cea mai mare producție medie la hectar în perioada 1990-2017: 18.848 kilograme la hectar) și struguri (cea mai mare producție medie la hectar în perioada 1990-2017: 6.520 kilograme la hectar).

Sursa: wall-street.ro
Foto: adevarulfinanciar.ro

MARI PRODUCĂTORI DE VIN SPUMANT

Statele membre ale Uniunii Europene au exportat, în 2016, o cantitate de 744 milioane de litri de vin spumant, iar 62% din aceste exporturi (465 de milioane de litri) au mers spre alte state membre, arată datele publicate recent de Eurostat.

De asemenea, din afara UE a fost importată o cantitate de 7,6 milioane litri de vin spumant, în principal din Australia (2,2 milioane litri sau 29%), Africa de Sud (1,9 milioane litri sau 25%), Chile (900.000 de litri sau 12%), Noua Zeelandă (500.000 de litri sau 7%), Argentina și Republica Moldova (ambele cu câte 400.000 de litri sau 5% fiecare).

Potrivit acestor date, trei state membre (Italia, Franța și Spania) au fost responsabile pentru 91% din exporturile statelor UE de vin

spumant. Cu 335 milioane de litri de vin spumant exportate în 2016, Italia a fost responsabilă pentru 45% din exporturile totale UE, urmată de Franța (172 milioane litri sau 23%), Spania (168 milioane litri), Germania (32 milioane litri sau 4%) și Letonia (opt milioane litri sau 1%).

Mai mult de jumătate, respectiv 62% sau 465 milioane de litri, din exporturile statelor UE de vin spumant au mers spre alte state membre. În cazul exporturilor spre state din afara UE, care s-au ridicat la 279 milioane de litri în 2016, acestea s-au îndreptat în principal spre SUA, 114 milioane de litri sau 41% din exporturile totale în afara UE, urmată de Japonia (26 milioane litri sau 9%), Rusia (25 milioane litri), Elveția (20 milioane litri sau 7%), Canada (12 milioane litri) și Australia (11 milioane litri sau aproximativ 4%).

Sursa: capital.ro

PREVENIREA ȘI COMBATEREA BIO A BOLILOR ȘI DĂUNĂTORILOR

Copiuța agricultorului ecologic - partea II

După cum am promis în numărul anterior, continuăm în această rubrică a ziarului nostru să Vă informăm despre rețetele de prevenire și combatere bio a bolilor și dăunătorilor la plante. Acestea sunt insecticide ecologice, care se pot prepara din substanțe aflate la îndemână și deci nu au prețuri exorbitante. **După cum se știe**, insectele reacționează la mirosuri, vapori, gaze, fum, căldura, uleiuri, săpun etc, iar insecticidele

ecologice țin cont de toate acestea. De exemplu mirosul puternic de usturoi, tutun, rubarbar și alte plante este respingător pentru unele insecte. Ardeii iuți, alcoolul, sarea și alte substanțe pot arde sau distruge dăunătorii. Uleiurile sufocă anumite insecte, iar săpunul sau detergenții ecologici adăugați la preparate au rolul de a face ca substanțele soluției să se lipească de frunze și tulpini.

Specialiștii ne sugerează să aplicăm insecticidele ecologice dimineața devreme sau seara – deci nu pe vreme însorită, întrucât acestea pot cauza arsuri plantelor și este bine ca înainte de a trece la toată cultura să se stropească o singură plantă pentru a vedea dacă nu apar efecte nedorite.

SOLUȚIILE BIO CU PLANTE DE LA A LA Z

CIMBRIȘORUL - PROTEJEAZĂ VARZA DE ATACUL FLUTURELUI ALB ȘI ALUNGĂ MELCII

Se prepară o infuzie din 150 gr cimbrisor ușor zdrobit, în 5 litri de apă clocotită. Se răcește, apoi se strecoară și se pulverizează direct pe plante. Totodată, **cimbrul** protejează varza de atacul fluturului alb, de pătarea brună a frunzelor și de vestejire. Cimbrul protejează varza de atacul insectelor și-i conferă o aromă de nedescris. Nici un spray de plante nu alungă mai bine dăunătorii verzei, afirmă sursele.

CITRICELE - INSECTICIDE

Ceaiul din coji de citrice. Peste coaja de la un fruct de citrice se toarnă 2 căni de apă clocotită și se lasă sa stea timp de 24 ore. Se strecoară, se mai adaugă câțiva stropi de săpun lichid. Se stropește cu lichidul rezultat se aplica contra afide, gândacilor lănoși, furnicilor, etc.

COADA CALULUI - PENTRU PROTEJAREA CULTURILOR, ÎN CALITATE DE INSECTICID, FUNGICID, STIMULATOR DE CREȘTERE, ÎNGRĂȘĂMÂNT, ACTIVATOR DE COMPOST

Decoctul, diluat în apă în raport de 1:3 și cu argilă, se utilizează pentru tratarea plantulelor, împotriva bolilor criptogamice. Adăugarea de silicat de sodiu de 0,5-1 %, de macerat de urzică, crește eficacitatea în tratamentele împotriva bolilor precum ruginile, mucegaiul alb, mucegaiul cenușiu, etc. De obicei procedura se repetă trei zile consecutiv la fiecare trei săptămâni.

Fiertura de coada calului este bogată în acid silicic și fortifică țesutul plantei, astfel sporii ciupercilor pot penetra mai greu. Prepararea este simplă. Macerați timp de 24 ore în 10 litri de apă, 1 kg de coada calului proaspătă sau 150 gr de coada calului uscată (se poate procura și din farmacii). Fierbeți apoi soluția o jumătate de oră, diluați-o în proporție de 1:5 și stropiți plantele afectate.

Ca mijloc de prevenire a bolilor provocate de ciuperci, se poate stropi planta cu un decoct de coada calului.

Coadă calului conține un procent însemnat de acid silicic, o substanță care creează un obstacol împotriva infecțiilor cu spori. Decoctul se obține ușor, lăsând la înmuiat 1 kg. de tulpini verzi tocate în 10 litri de apă, până a doua zi. Se fierbe apoi amestecul timp de jumătate de oră, se lasă să se răcească și se strecoară prin tifon, storcând și tulpinile fierte. Se obține o soluție de culoare verde-închis care se pulverizează pe frunzele plantelor și pe sol. Tratamentul se poate aplica preventiv de două ori pe lună, rezultatul vizibil fiind o întărire a frunzelor care se observa la pipăit.

CORIANDRU - INSECTICID

Infuzie de coriandru. Puneți la infuzat, timp de o jumătate de oră, 150 gr de coriandru proaspăt, tocat mărunt, în 5 litri de apă clocotită. Se răcește, se strecoară și se pulverizează direct pe plante. Acționează perfect împotriva gândacului de Colorado.

Spray de coriandru. Are efect repetent asupra căpușelor și afidelor. Aveți nevoie de părți egale de plantă de coriandru și apă. Fierbeți coriandrul în apă timp de 10 minute, strecurați și folosiți

prin pulverizare. La fel, puteți folosi fulgi de săpun sau ulei de cocos pentru rezultate mai bune.

GĂLBENELE - ÎMPOTRIVA NEMATOZILOR ȘI A MELCILOR

Se plantează între răsadurile de roșii și tine departe păduchii. În general, gălbenelele sunt renumite pentru puterea lor de a alunga din grădina insectele nedorite. Cu cat miros mai puternic, cu atât puterea lor de respingere a dăunătorilor e mai mare. Pentru rezultate optime, plantați pretutindeni straturi de galbenele.

Ceai de galbenele – 1 cană de frunze și flori de gălbenele se zdrobește și se amestecă cu 0,5 litri apă. Se lasă să stea timp de 24 ore, apoi se strecoară și se adaugă 1,5 litri apă și un sfert de linguriță de săpun. Cu soluția rezultată se stropește contra gândacului de asparagus, a viernelului care atacă fructul de roșii, a insectelor care rod frunzele.

HREANUL - CA FUNGICID, INSECTICID ȘI DUȘMAN AL CIUPERCII MONILIA

Pentru a preveni apariția bolilor numite monilioze este de ajuns să cultivați câteva tufe de hrean în jurul trunchiurilor, sau la marginea livezii. Fiind plantat printre piersici, previne bășicarea frunzelor. De asemenea, previne unele

boli și la vișin, cum ar fi moniloza. Astfel, cu infuzie de hrean cu concentrația de 3% se stropește pomii în plină floare.

Ceai de hrean – o cană de rădăcină de hrean tocată cât mai mărunt, se pune în 0,5 litri de apă și se lasă să stea timp de 24 ore. Se strecoară și se mai adaugă 2 litri de apă. Cu aceasta soluție se stropește preventiv. Se aplica contra afidelor, musculițelor albe, omizilor, gândacului de Colorado etc.

HUMUS DE PĂDURE - FORTIFIANT ȘI ÎNGRĂȘĂMÂNT

Extractul de humus de pădure. Preparatul este deopotrivă îngrășământ, dar și un fortifiant pentru plante. Este folosit de foarte mult timp. Se recoltează pământ bine mărunțit din păduri de stejar sau gorun. Pământul se cerne și peste humusul fin se adaugă apă. Extractul obținut se folosește pentru stropirea plantelor, o dată pe lună.

LAPTELE DILUAT SAU ZER - CREȘTE REZISTENȚA LA BOLI

Pentru roșii se mai poate folosi zer sau lapte acru diluat 1:1, cu care stropiți planta o săptămână la rând.

Soluție de lapte în calitate de fungicid: se face o soluție din lapte și apă folosind cantități în proporție de 50/50 și se stropești cu ea. Remedii combat diverse ciuperci ce ataca roșiile, dovleceii, castraveții etc. Se aplică odată la 3-4 zile.

Împotriva mucegaiului plantelor. Amestecam părți egale de apă și lapte și pulverizăm lichidul obținut peste plantele afectate. Trei tratamente săptămânale sunt suficiente pentru menținerea sub control a bolii.

LEVĂNȚICA - APĂRĂ SPECIILE DE ROZACEEA DE PĂDUCHII FRUNZELOR, CIUPERCA MONILIA, GÂNDACUL DE COLORADO

Păstrează trandafirii sănătoși ferindu-i de afide.

MĂRARUL - PROTEJEAZĂ DE PĂDUCHI

Atrage insectele care consuma păduchii de frunze

MENTA - PROTEJEAZĂ VARZA DE ATACUL FLUTURELUI ALB

Infuzie de mentă. Se infuzează 150 g de mentă tăiată mărunt în 5 l de apă fierbinte. Infuzia este un bun insecticid împotriva afidelor.

Spray de mentă – se amesteca cu blenderul

frunzelor, ruginile, mucegaiurile: Avem nevoie de flori de mușetel, frunze de ceapă perenă, frunze de soc, frunze de hrean. Acoperiți florile și frunzele cu apă, dați amestecul în fier, apoi lăsați-l să stea 30 de minute. Strecurați și folosiți. Puteți de asemenea, să adăugați săpun sau ulei de cocos, pentru un efect mai puternic.

NUC - INSECTICIDE

Frunzele de nuc fierte în apă (lichidul) reprezintă un insecticid natural împotriva furnicilor. Vărsați decoctul pe furnicar sau pe drumul furnicilor.

OȚETUL - CA FUNGICID ȘI IERBICID

Soluție de oțet. În 4 litri de apă se pun 3 linguri de oțet de 6%. Se amestecă și se stropește contra diversilor fungi.

Ierbicidul se realizează din: 1 lingură de oțet, 1 linguriță de săpun, 4 litri de apă fierbinte. După ce ați amestecat ingredientele, turnați substanța într-o stropitoare și împrăștiati-o peste buruieni. Când faceți acest lucru, aveți grija să nu udați și iarba. Oțetul ucide buruienile, dar poate face același lucru și cu iarba ornamentală.

Sunt plante, precum azaleele, care preferă să fie udate cu substanțe ceva mai acide. Acestea preferă apa de ploaie în locul apei de la robinet. În acest caz, puteți turna o linguriță de oțet la două căni de apă curată și să hrăniți planta.

PĂTRUNJEL - INSECTICID

Puricii de plante urăsc mirosul de pătrunjel. Plantați pătrunjel aproape de plantele sensibile la purici. Semănați pătrunjel în jurul plantelor mai sensibile la păduchi.

Puneți la infuzat, timp de o jumătate de ora, 150 gr pătrunjel proaspăt, tocat măscat, în 5 litri de apă clocotită. Se răcește, se strecoară și se pulverizează direct pe plante. Se utilizează și împotriva furnicilor și a gândacului de Colorado.

PIPERUL - LUPTĂ CU FURNICILE

Un amestec de piper negru, usturoi și mărar alungă furnicile de pe plante. Rețeta: 50 gr de piper măcinat, 50 gr usturoi ras, 60 gr mărar uscat măcinat. Amestecați bine toate ingredientele apoi împrăștiati compoziția în jurul tulpinii plantelor afectate.

Spray contra insectelor, cu piper și usturoi: 1 căpățână de usturoi, 8 boabe de piper iute, 1,25 l de apă, o picătură de șampon natural. Preparare: pisați usturoiul și piperul, apoi amestecați-le cu apa într-un robot de bucătărie. Lăsați-le să macereze o noapte, strecurați lichidul și puneți-l într-un pulverizator. Adăugați șamponul și scuturați bine. Vaporizați plantele din belșug, o dată pe săptămână și de câte ori plouă, până ce observați că intrușii din grădină au dispărut. Spray-ul se poate păstra la frigider vreme de o lună.

Infuzie de piper. Se infuzează 150 gr de plantă de piper tăiată mărunt în 5 l de apă fierbinte și se utilizează în calitate de insecticid total.

Acestea au fost informațiile pe care am reușit să le inserăm în numărul actual al ziarului. Sperăm că rețetele ecologice de combatere a bolilor și dăunătorilor, pe care le-am selectat pentru Dvs de pe portalurile: <http://informatii-agrorurale.ro>, <http://agointel.ro>, <http://saptamina.md> ș. a. vă vor fi de folos. În numărul următor, citiți ultima parte a colecției noastre de remedii bio pentru grădina ta.

DESPRE MODALITATEA DE ÎNREGISTRARE LA MEDICUL DE FAMILIE

Compania Națională de Asigurări în Medicină desfășoară campania anuală de informare a populației despre drepturile și obligațiile beneficiarilor în sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală. Ediția curentă se axează pe modalitatea de înregistrare/schimbare a medicului de familie și a instituției medicale primare.

Astfel, cetățenii își pot schimba medicul de familie și instituția medico-sanitară primară pe tot parcursul anului, peste șase luni de la ultima schimbare sau înregistrare. În cazurile când persoana își stabilește locul de trai în altă localitate, inclusiv în alt sector al mun. Chișinău, schimbarea medicului și a instituției medicale are loc imediat.

Persoanele care se vor înregistra pentru prima dată sau își vor schimba medicul de familie în cadrul aceleiași instituții vor depune cererea la medicul ales și vor beneficia de serviciile acestuia începând cu data acceptării cererii de către medic.

În același timp, cei care vor opta pentru un medic de familie dintr-o altă instituție medico-sanitară vor beneficia de serviciile medicului ales din momentul efectuării modificărilor în sistemul informațional al CNAM. Pentru aceasta ei vor depune personal cererea acceptată de medic la serviciile de relații cu beneficiarii ale CNAM.

Menționăm că prin intermediul agenților teritoriale ale CNAM sunt procesate lunar în jur de 5000 de cereri de schimbare a medicului de familie, dintre care jumătate sunt depuse de locuitorii municipiului Chișinău.

O REȚEA DE FARMACII DE STAT, CU PREȚURI DE PRODUCĂTOR

Guvernul a aprobat săptămâna trecută alocarea din bugetul de stat pentru anul 2017 a sumei de un milion de lei, pentru majorarea capitalului social al SA „MoldFarm”, companie ce va deține o rețea de farmacii de stat.

De menționat că în decembrie 2016, Guvernul a aprobat crearea SA MoldFarm și alocarea a 20 de mii de lei pentru a acoperi cheltuielile necesare creării societății.

„Însă, pentru a demara activitățile economice propriu-zise, se impune acoperirea unor cheltuieli necesare pentru începerea acestor activități: dotarea tehnico-materială suficientă, angajarea personalului, etc., fapt care a dus la elaborarea și promovarea pre-

zentei hotărâri de Guvern, care stipulează alocarea unor mijloace financiare în mărime de un milion de lei, pentru majorarea capitalului social al Societății pe acțiuni „MoldFarm”, se menționează în nota informativă a proiectului.

Societatea „MoldFarm”, în care statul deține 100% din acțiuni, urmează să devină o pârghie sigură și eficientă pentru asigurarea concurenței loiale pe segmentul achiziționării de medicamente, produse parafarmaceutice și dispozitive medicale.

ÎMBĂTRÂNIM ACTIV

Guvernul a aprobat un Plan de acțiuni privind implementarea principiului îmbătrânirii active (2018-2021), elaborat cu suportul Fondului ONU pentru Populație

În Moldova. Scopul de bază al proiectului este promovarea măsurilor de extindere a participării persoanelor vârstnice la viața socială și economică.

Principiul de bază al politicilor elaborate de Minister în acest domeniu se bazează pe acceptarea faptului, că o țară cu mulți vârstnici nu înseamnă o societate de oameni inactivi și numai consumatori de resurse, dimpotrivă, trebuie reconsiderat potențialul de muncă al personalului de vârstă pensionară, revalorificată experiența lor profesională și de viață, atât pentru familie, cât și pentru activitatea socio-economică a comunității.

În acest context, Planul de acțiuni este bazat pe realizarea următoarelor obiective: creșterea gradului de participare a vârstnicilor la procesul de luare a deciziilor; consolidarea sustenabilității bugetare a programelor de

protecție și asistență socială și a programelor de sănătate; reducerea ratei sărăciei în rândul vârstnicilor prin creșterea nivelului de trai în gospodăriile vârstnicilor și a gospodăriilor cu vârstnici; creșterea angajării productive a vârstnicilor pe piața muncii; creșterea accesului și calității serviciilor de educație și calificare profesională pentru persoanele din grupul de vârstă; creșterea nivelului de sănătate al vârstnicilor.

Realizarea activităților propuse în Plan vor contribui la o integrare efectivă a persoanelor în vârstă în viața politică, socială și culturală a societății, și la implicarea mai activă a APL într-o realizarea acțiunilor și acordarea suportului necesar conform necesităților persoanelor vârstnice.

Conform datelor statistice prognozate se estimează o creștere a ponderii vârstnicilor de la 17,2% până la 33% către anul 2050, ceea ce demonstrează că fără intervenții de esență în politici privind integrarea vârstnicilor, Republica Moldova riscă să intre în instabilitate demografică mai pronunțată.

Foto: capital.ro

CE AFECȚIUNI DIGESTIVE POT APĂREA ÎN PERIOADA POSTULUI.

SFATURILE MEDICULUI GASTROENTEROLOG

Postul înseamnă renunțarea la proteinele și grăsimile de origine animală și excluderea băuturilor alcoolice, asta dacă ne referim strict la dietă. Postul Crăciunului permite frecvent consumul de peste, fiind astfel mai puțin restrictiv.

„Cel mai important aspect atunci când ținem post este să păstrăm proporția corectă între principiile nutritive, nu doar să excludem produsele de origine animală. Întrucât carnea, lactatele și ouăle sunt principalele surse de proteine în dietă, pe perioada postului acestea trebuie substituite cu produse vegetale bogate în proteine, așa cum sunt leguminoasele (fasole, linte, mazăre, năut, soia), nuciferele și semințele. Pentru a substitui grăsimile animale putem apela la măsline, avocado, nuci, alune, ulei de măsline, ulei de floarea soarelui, palmier sau cocos”, spune medicul gastroenterolog Elena Ciupercă pentru csid.ro.

Dieta în perioada postului este bogată în fibre, iar acestea provin din fructe (mere, pere, gutui, struguri, prune), legume (vinete, broccoli, conopidă, ardei, salată, roșii, dovlecei, păstăi, mazăre, varză) și cereale. Persoanele cu sindrom de intestin iritabil pot acuza o exacerbare a simptomelor de tipul balonării, crampelor abdominale, scaunelor diareice în perioada de post, iar asta din cauza fermentației intestinale a fibrelor din dietă.

De cealaltă parte, persoanele cu constipație cronică pot avea o ameliorare a tranzitului, cu condiția să consume cantități suficiente de lichide. Postul se adresează de principiu persoanelor fără probleme semnificative de sănătate. Persoanele cu boli cronice, care impun o dietă restrictivă, pot să nu tolereze restricțiile alimentare suplimentare”, adaugă specialistul.

În plus, persoanele cu o stare de nutriție precară, ca urmare a unor stări de boală, necesită un aport proteic caloric crescut. De aceea, nu se recomandă respectarea riguroasă a postului. În aceasta categorie intră persoanele cu tulburări de digestie și absorbție din cauza inflamației intestinale (boala celiacă sau boala Crohn), din cauza unor intervenții chirurgicale (resecții intestinale extinse sau resecție gastrică) sau în insuficiența pancreatică exocrină (de exemplu

Pacienții cu boală hepatică cronică (medicamentoasă, alcoolică, virală, autoimună etc), cu funcție hepatică menținută, nu necesită recomandări speciale în perioada postului. Atunci când funcția hepatică este alterată (în ciroza hepatică decompensată) aceasta implică o reducere a proceselor hepatice de sinteză a proteinelor și alterarea stării de nutriție.

Se recomandă adesea o dietă săracă în sare și un aport suficient

în cadrul pancreatitei cronice)”, mai precizează medicul.

Pacienții cu litiază biliară (piatră sau pietre în colecist sau pe căile biliare) trebuie să evite excesul de grăsimi vegetale, așa cum îl evită pe cel de grăsimi animale, întrucât și grăsimile vegetale pot declanșa o colică biliară.

De asemenea, persoanele cu boală de reflux gastroesofagian trebuie să evite alimentele condimentate, iuți sau acre, băuturile carbogazoase și mesele de volum mare. Este de preferat să aibă mese frecvente, dar de volum mic.

protein-caloric, însă se prefera ca sursa proteinelor din dietă să fie reprezentată de vegetale și produse lactate, acest tip de proteine fiind mai puțin amoniogene și având risc mai mic de a exacerba manifestările de encefalopatie hepatică”, mai spune medicul gastroenterolog.

Restricția privind alcoolul în perioada postului nu poate fi decât benefică la pacienții cu boli hepatice sau pancreatice cronice, acesta fiind responsabil de progresia bolii și apariția complicațiilor.

Sursa: csid.ro

TÂRGUL DE CRĂCIUN DE LA CHIȘINĂU. E CHIAI CA ÎN EUROPA!

În centrul capitalei e atmosferă de poveste... Dacă încă nu ați vizitat târgul de Crăciun de la Chișinău, Vă invităm s-o faceți! Tarabe cu plăcinte și vin roșu fiert și mii de luminițe colorate exact ca în capitalele europene ademenesc vizitatorii.

Genericul Târgului din strada 31 august este „Acasă de Crăciun”, iar multitudinea de evenimente preconizate pentru perioada 15 decembrie – 14 ianuarie promit a fi foarte interesante.

Bradul, la care vizitatorii au posibilitatea să facă fotografii, a fost adus din Carpații României și este un cadou din partea Guvernului de la București. Tot aici mai este instalat un carusel pentru cei mici, iar cei mai curajoși au posibilitatea să încerce noul patinoar, care este cel mai mare de la noi din țară.

Acesta este primul Târg de Crăciun în stil european. Autoritățile spun că genericul Târgului „Acasă de Crăciun” este unul simbolic, care îi va reuni pe toți, de la mic la mare, inclusiv pe concetățenii noștri plecați peste hotare. „Este un exemplu mic a ceea ce înseamnă integrare europeană. Asta nu înseamnă că noi trebuie să mergem în marele

orașe europene să vedem cum se marchează sărbătorile de Crăciun. Asta înseamnă să facem Crăciunul acasă, exact așa cum îl sărbătorim marile orașe europene”, a spus Premierul Pavel Filip la evenimentul de inaugurare a târgului.

Târgul de Crăciun, amplasat în perimetrul străzilor Mitropolit Gavril Bănulescu-Bodoni și Aleksandr Pușkin, va fi deschis zilnic, până la data de 14 ianuarie 2018.

Foto: gov.md

SĂRBĂTOAREA BUCURIEI ȘI A FAMILIEI. MÂNCAREA TRADIȚIONALĂ DE CRĂCIUN ÎN DIFERITE ȚĂRI ALE LUMII

Dincolo de o sărbătoare religioasă, Crăciunul înseamnă pentru creștinii din toată lumea timp petrecut cu familia, petreceri, cadouri, bucurie, dar și masa de sărbătoare cu bucate tradiționale, când toți membrii familiei se strâng laolaltă și se bucură de mâncarea tradițională specifică țărilor în care trăiesc. Noi am selectat aici unele tradiții culinare din diferite colțuri ale lumii ca să vedem împreună cu cititorii noștri cum se sărbătorește în alte țări feeria sărbătorii de Crăciun...

PORTUGALIA

În Portugalia, **arroz doce**, budinca de orez, este mâncarea nelipsită de pe mesele îmbelșugate de Crăciun. Budinca este servită la miezul nopții, aceasta fiind una dintre cele mai vechi tradiții din această zonă.

CANADA

În Canada, **Tourtière** este cea mai importantă mâncare de pe masa de Crăciun, dar și de Anul Nou. Aceasta este o plăcintă condimentată, gătită cu somon,

cu carne de porc sau cu carne de vânat. Este servită cu un sos de merișoare sau cu un sos picant și cu salată de sfeclă roșie.

ITALIA

Unul dintre cele mai iubite dulciuri de Crăciun din Italia

este **Struffoli**. Este compus din gogoși, nu mai mari decât o bomboană, crocante la exterior și cu o textură pufoasă în interior. Sunt așezate pe platouri în grămjoare sub forma bradului de Crăciun.

FRANȚA

Bûche de Noël sau **Buturuga de Crăciun** este un desert franțuzesc, asociat cu sărbătoarea Crăciunului. Prăjitura chiar seamănă cu o buturugă: crema

de deasupra este aranjată în așa fel încât să semene cu scoarta unui copac. De multe ori, prăjitura este ornată cu zahăr pudră, care simbolizează zăpada, cu fructe de

pădure sau cu ciupercuțe făcute din compoziție de beza sau din marțipan.

POLONIA

Borșul de sfeclă, cu găluște umplute cu ciuperci, este cea mai apreciată mâncare de pe masa de

Crăciun. În seara de Ajun, borșul de sfeclă reprezintă aperitivul pentru masa ce va continua cu supă de pește, crap la cuptor, găluște de cartofi și ruladă cu mac.

GERMANIA

Weihnachtsgans sau **gâscă la cuptor** este un preparat tradițional german servit la cina din Ajunul Crăciunului, de obicei

înainte ca membrii familiei să își împartă cadourile.

FILIPINE

Lechon, adică **purcel de lapte întreg**, umplut cu ceapă, lemongrass și usturoi, rumenit pe

lemn de bambus, este preparatul tradițional din Filipine.

COSTA RICA

Tamales este mâncarea tradițională din Costa Rica. Este făcută din carne de porc, vită sau pui, usturoi, ceapă, cartofi, stafide, toată această compoziție fiind învelită în frunze de banane.

HO! HO! HO! CÂTEVA CURIOZITĂȚI DESPRE CRĂCIUN

• Primul brad a fost împodobit în 1510, iar prima mențiune scrisă apare în Germania, în anul 1530.

• În America Latină, se împodobește... cactusul. Spaniolii și portughezii au introdus pomul de Crăciun în această zonă, dar cum acolo nu cresc conifere, sud-americanii decorează cactuși, pini sau brazi din plastic.

• În Montreal, Canada, există o adresă oficială a lui Moș Crăciun, unde nu doar primește scrisori de la copii, ci și răspunde acestora. Această adresă a luat naștere oficial în anul 1983, după ce timp de nouă ani, poșta locală primea o sumedenie de scrisori dedicate Moșului, iar angajații oficiului răspundeau în numele Moșului, pentru a nu-i dezamăgi pe cei mici.

• Nasul roșu al lui Rudolph, renul care conduce săniuța lui Moș Crăciun, are rolul de a lumina traseul pe care îl parcurge Moșu în noaptea de Ajun.

• Roșul, verdele și auriul sunt considerate culori tradiționale de Crăciun. Verdele simbolizează viața și renașterea, roșul este asociat cu sângele lui Hristos, în timp ce auriul este considerat simbolul luminii și bogăției. Tradiția spune că cele trei nuanțe trebuie să se regăsească în podoabele alese pentru decorarea pomului de Crăciun.

• Specialiștii au făcut tot soiul de calcule și au descoperit că dacă fiecare copil din lume și-ar dori de la Moș Crăciun o simplă ciocolată de 100 de grame, sania acestuia ar cântări în jur de 240 de tone și ar avea nevoie de mai mult de 1000 de reni pentru a o deplasa în toate colțurile lumii.

• Moș Crăciun lucrează 31 de ore datorită diferențelor de fus orar pe glob. Un inginer finlandez a calculat că Moș Crăciun trebuie să zboare cu 5800 km/secundă pentru a duce cadouri tuturor copiilor.

• Peste 200.000 de locuri de muncă sezoniere, numai în Europa, sunt efectul bradului de Crăciun.

• Primul brad artificial a fost fabricat în Germania. Bradul a fost făcut din pene de gâscă și a fost vopsit în culoarea verde pentru a-i da efectul de brad de Crăciun. Actualii brazi artificiali sunt realizați din material plastic.

• Pentru a putea fi folosit pe post de pom de Crăciun, un brad are nevoie de aproape 10 ani ca să crească. În America, există mai mult de 4.000 de programe de reciclare a brazilor. Aici se merge din ce în ce mai mult pe ideea brazilor în ghiveci, care sunt închiriați în perioada de Crăciun pentru 10-14 zile. Ulterior, sunt replantați.

• În Finlanda și Suedia, cele 12 zile dinaintea Crăciunului sunt declarate ca fiind zilele păcii și ale dreptății. De aceea, nelegiuirile săvârșite în această perioadă sunt pedepsite mai aspru decât în mod normal.

• Se spune că Moș Crăciun a existat cu adevărat în trecut, acesta fiind o referire la Nikolas din Myra, un episcop de pe teritoriul Turciei de astăzi, care a fost sanctificat după moartea sa. Se spune despre acesta că ar fi împărțit cadouri săracilor, iar numele Moș Crăciun sau Santa Claus ar proveni de la numele sfântului - Niklaus.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MULȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

www.agravista.md

AGRAVISTA Primul portal agricol din Moldova

Prima Bursă Agricolă on-line din Moldova

NOUȚĂȚI COMPANII INFOCENTRU PREȚURI CERERI & OFERTE DESPRE NOI

CERERI & OFERTE

PLASEAZĂ ANUNT

OFERTE RECENTE

Comercializează 350 kg fasole

Agregat pentru irigare prin picurare BAIER

Griu 23% glutenă, 90% IDC

CERERI RECENTE

URGENT! Griu+porumb+floarea soarelui cumpar

Procuram cires in cantitati nelimitate

Procuram visina in stare proaspata

INFOCENTRU

21/02/2017

EVOLUȚIA EXPORTULUI REPUBLICII MOLDOVA ÎN ANUL 2016

Exporturile de mărfuri au înregistrat o creștere anul trecut de 4,0% față de volumul realizat în anul 2015, suma totală fiind de 2 045,3 mil. dolari SUA, conform datelor BNS.

17/02/2017

PROCEDURILE DE EXPORT A PRODUCȚIEI AGROALIMENTARE DIN REPUBLICA MOLDOVA PE PIEȚELE UNIUNII EUROPENE

În vederea sprijinirii procesului de executare a programului de sensibilizare a competitivității în contextul DCFTA, Proiectul UE "Asistență tehnică pentru implementarea DCFTA" oferă suport informațional comprehensiv antreprenorilor din Moldova, care reprezintă diverse sectoare cu potențial înalt de export.

17/02/2017

OFERTE MARI DE CEAPĂ PE PIAȚĂ

În ultimul timp, pe piața din Ungheni au fost înregistrate volume mari de ceapă. Toată cantitatea expusă este de origine autohtonă și vând preponderent producători din raioanele Ungheni, Fălești, Nisporeni și din nordul republicii.

BAZA DE DATE PRODUSE / COMPANII

Denumire:

Categoria:

Țara:

DINAMICA PREȚURILOR

OBereg Agrar

COMPANII

REPRESENTANȚI OFICII ÎN MOLDOVA

PRODUSE DE UZ FITOSANITAR ȘI FERTILIZANȚI FOLIARI

Vrei să fii informat DESPRE

Acordul de Liber Schimb dintre UE și Moldova (DCFTA)?

Completare

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 12/21/2017

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	50.00	50.00	-	-	-
Cartofi	3.50	5.00	4.00	3.40	6.00	3.70	3.00	5.00	3.00	3.50	8.00	5.00	4.00	5.00	5.00
Castraveți	-	-	-	-	-	-	17.00	22.00	17.00	30.00	35.00	32.00	30.00	30.00	30.00
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	6.00	7.00	6.00	5.00	6.00	5.00	-	-	-
Ceapă galbenă	3.20	4.00	4.00	2.20	4.00	3.30	3.00	4.00	3.00	4.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	6.00	7.00	6.00	5.00	6.00	5.00	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Ciuperci Shampinion	-	-	-	24.00	27.00	24.00	30.00	32.00	30.00	32.00	35.00	35.00	32.00	32.00	32.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	25.00	27.00	25.00	35.00	35.00	35.00	30.00	30.00	30.00
Gogoșari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.00	20.00	18.00	-	-	-
Morcov	5.00	5.50	5.00	5.00	6.00	5.00	4.00	5.00	4.00	6.00	7.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	38.00	45.00	38.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	-	-	-	3.00	3.00	3.00	4.00	5.00	4.00	6.00	7.00	7.00	5.00	5.00	5.00
Roșii de seră	-	-	-	20.00	28.00	20.00	22.00	30.00	22.00	28.00	30.00	30.00	18.00	20.00	20.00
Salată	-	-	-	-	-	-	50.00	60.00	50.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	4.00	4.50	4.00	3.50	4.50	3.50	4.00	5.00	4.00	6.00	7.00	6.00	5.00	5.00	5.00
Usturoi	-	-	-	35.00	45.00	35.00	40.00	50.00	40.00	30.00	50.00	45.00	25.00	28.00	25.00
Varză	2.00	3.00	2.50	1.70	3.00	2.00	1.80	2.00	1.80	3.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	40.00	45.00	40.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	13.00	15.00	14.00	5.00	7.00	5.00	12.00	15.00	13.00	9.00	10.00	9.00
Varză de pechin	-	-	-	7.00	10.00	7.00	5.00	6.00	5.00	10.00	12.00	12.00	10.00	10.00	10.00
Varză roșie	-	-	-	-	-	-	7.00	7.00	7.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.00	30.00	25.00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	23.00	24.00	23.00	24.00	28.00	26.00	23.00	23.00	23.00
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	19.00	22.00	19.00	24.00	26.00	24.00	23.00	23.00	23.00
Lămâi	-	-	-	28.00	30.00	28.00	25.00	28.00	25.00	32.00	35.00	35.00	25.00	28.00	28.00
Mandarine	-	-	-	16.00	18.00	18.00	13.00	16.00	13.00	20.00	22.00	22.00	18.00	18.00	18.00
Mere	5.00	8.00	7.00	5.00	7.00	6.00	5.00	10.00	5.00	8.00	10.00	10.00	5.00	6.00	5.00
Mere Golden	7.00	8.00	8.00	8.00	12.00	10.00	6.00	9.00	6.00	12.00	15.00	12.00	6.00	7.00	6.00
Mere Idared	5.00	6.00	5.50	6.00	7.00	6.00	5.00	7.00	5.00	10.00	12.00	10.00	4.00	5.00	5.00
Mere Richard	-	-	-	8.00	12.00	10.00	8.00	10.00	8.00	12.00	16.00	13.00	-	-	-
Miez de nucă	85.00	105.00	95.00	-	-	-	-	-	-	45.00	115.00	80.00	90.00	90.00	90.00
Pere	-	-	-	-	-	-	10.00	12.00	10.00	10.00	15.00	10.00	-	-	-
Portocale	-	-	-	28.00	28.00	28.00	19.00	23.00	19.00	24.00	26.00	24.00	-	-	-
Prune	-	-	-	8.00	10.00	10.00	9.00	12.00	9.00	13.00	13.00	13.00	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	25.00	41.00	25.00	25.00	35.00	30.00	40.00	40.00	40.00
Struguri albi de masă	-	-	-	16.00	18.00	17.00	13.00	18.00	13.00	15.00	15.00	15.00	-	-	-
Struguri de masă Moldova	-	-	-	11.00	14.00	12.00	11.00	14.00	11.00	12.00	12.00	12.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	16.00	20.00	18.00	11.00	20.00	11.00	15.00	15.00	15.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Sorg		150 t	s. Albinețul Vechi, raionul Fălești; Mobil: 037378467577; Email: fiberdea@rambler.ru
Porumb			s. Răuțel, raionul Fălești; Mobil: +373 68654422; Email: ivalamsagro@rambler.ru
Puieti de trandafir		10 000 unități	s. Glinjeni, raionul Fălești; Mobil: 079540692; Email: vmisnei@rambler.ru
Puieti de vișin		5 000 unități	s. Glinjeni, raionul Fălești; Mobil: 079540692; Email: vmisnei@rambler.ru
Puieti de cireș		5 000 unități	s. Glinjeni, raionul Fălești; Mobil: 079540692; Email: vmisnei@rambler.ru
Porumb		300 t	Telefon: +373 25964457; Mobil: +37368525144; Email: agroplantbs@mail.md
Porumb	2 500 MDL	50 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674310; Mobil: +37369355493
Orz	3 000 MDL	50 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674310; Mobil: +37369355493
Porumb	2 300 MDL	300 t	Telefon: +37325673443; Mobil: +37369005546
Porumb	2 500 MDL	45 t	Telefon: +37325673230; Mobil: +37369354162
Floarea soarelui	5 300 MDL	10 t	Telefon: +37325673230; Mobil: +37369354162
Semințe de soia	12 000 MDL	50 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Soia	12 000 MDL	50 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Semințe de soia	12 000 MDL	16 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Semințe de orz de primăvara	4 000 MDL	80 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Grâu	2 800 MDL	200 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Porumb	2 500 MDL	500 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Soia	6 500 MDL	300 t	r-n. Rîșcani, s. Recea; Telefon: +37325674247; Mobil: +37369115807
Soia	6 500 MDL	35 t	r-n. Rîșcani, s. Horodiște; Telefon: +37325640346; Mobil: +37368990036
porumb	2 500 MDL	60 t	r-n. Rîșcani, s. Horodiște; Telefon: +37325640346; Mobil: +37368990036
Floarea soarelui	6 000 MDL	30 t	r-n. Rîșcani, s. Horodiște; Telefon: +37325640346; Mobil: +37368990036
Soia	7 000 MDL	50 t	Telefon: +37325676230; Mobil: +37369333941
Grâu	3 000 MDL	120 t	Telefon: +37325676230; Mobil: +37369333941
Varză	3 000 MDL	10 t	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Ceapă	4 000 MDL	7 t	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Cartofi	5 000 MDL	5 t	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Semințe de ardei	3 000 MDL	17 kg	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Soia	6 000 MDL	10 t	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Semințe de ceapă Stutt-garter	280 MDL	700 kg	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com

Semințe de Ceapă Holte-don	300 MDL	180 kg	Republica Moldova; r-n. Drochia, s. Chetrosu, Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Ceapă uscată	4 500 MDL	10 t	r-n. Ungheni; s. Cetîreni, Tele-fon: +373 23641375; Mobil: +373 79578045; Email: timoftis@mail.md
Morcov	6 000 MDL	3 t	r-n. Ungheni; s. Cetîreni, Tele-fon: +373 23641375; Mobil: +373 79578045; Email: timoftis@mail.md
Mere Golden	8 000 MDL	5 t	r-n. Ungheni; s. Florițoaia Veche, Tele-fon: +373 236 41365; Mobil: +373 693 59135; Email: margarints@mail.ru
Porumb		200	r-n. Fălești; s. Moldovanca, Mobil: +37369694895; Email: profitagro@mail.ru
Floarea soarelui		100 t	r-n. Fălești; s. Moldovanca, Mobil: +37369694895; Email: profitagro@mail.ru
Grâu		100 t	r-n. Fălești; s. Moldovanca, Mobil: +37369694895; Email: profitagro@mail.ru
Floarea soarelui		100 t	r-n. Fălești; s. Călinești, Mobil: 068009092; Email: spadure@mail.ru
Porumb		100 t	r-n. Fălești; s. Călinești, Mobil: 068009092; Email: spadure@mail.ru
Porumb		100 t	r-n Fălești; s. Bocani, Mobil: 079520844; Email: viitorul2014@rambler.ru
Floarea soarelui		30 t	r-n Fălești; s. Bocani, Mobil: 079520844; Email: viitorul2014@rambler.ru
Porumb		200	r-n. Fălești; s. Scumpia, Mobil: 060579329; Email: adonighevici@mail.ru
Floarea soarelui		60 t	r-n. Fălești; s. Glinjeni, Mobil: 068092591; Email: mtoaca58@mail.ru
Prune uscate		2 t	r-n. Fălești; s. Glinjeni, Mobil: 068092591; Email: mtoaca58@mail.ru
Utilaj pentru pregătirea nutrețurilor combinate		1 unitate	r-n Fălești; s. Logofteni, Telefon: +373 259 60138; Mobil: +373 69640708; Email: anasorocovicova@mail.ru
Servicii de transport			Or. Chișinău, str. Voluntarilor 15; Telefon: +373 22 479102; Mobil: +37360008879; Email: primsipping@gmail.com
Grâu		40 t	r-n. Fălești, s. Horești, Telefon: +373 25977174; Mobil: +37379850249; Email: revencobs@mail.md
Floarea soarelui		30 t	r-n. Fălești, s. Horești, Telefon: +373 25977174; Mobil: +37379850249; Email: revencobs@mail.md
Miere polifloră	80 MDL	500 kg	r-n. Ungheni; s. Todirești, Tele-fon: +373 23649453; Mobil: +373 69239827; Email: vgladchi@mail.ru
Porumb	3 000 MDL	200 t	r-n. Ungheni; s. Costuleni, Tele-fon: +373 236 40230; Mobil: +373 79506811; Email: ivrabie@mail.ru
Floarea soarelui	7 000 MDL	150 t	r-n Ungheni; s. Petrești, Telefon: +373 236 42276; Mobil: +373 79041155; Email: snisteriuc@mail.ru
Lignohumat	23 €	500 kg	Telefon: 022-58-31-15; Mobil: 069519501;

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Cumpăr porumb	2 MDL	100 t	or. Chișinău, str. Voluntarilor; Telefon: 069637253; Email: lisii-2013@mail.ru
Cumpăr floarea soarelui 5,40	540 MDL	100 t	or. Chișinău, str. Voluntarilor; Telefon: 069637253; Email: lisii-2013@mail.ru

Mai multe informații găsiți pe
www.agravista.md

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține
www.agravista.md

ABONAREA
2018

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

Abonați-Vă la ziarul

AGROmedia[®]informIndex de abonare:
PM 21948

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTEA
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI

154 de lei

PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

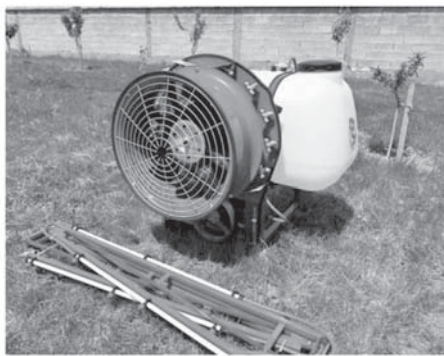
Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATEPREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md